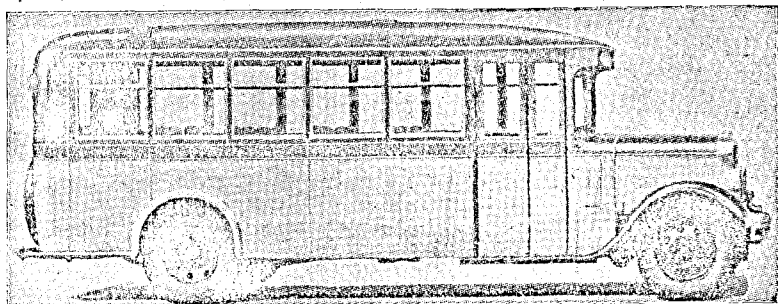
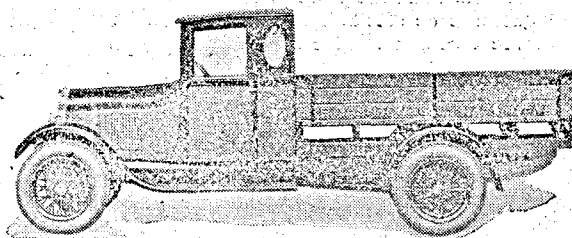

ADMINISTRATIYA ROMÂNĂ

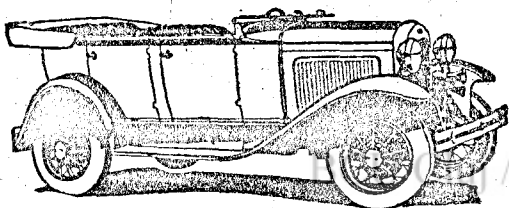
ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET. // ABONAMENTUL ANUAL 300 LEI

NOUL AUTOBUS FORD

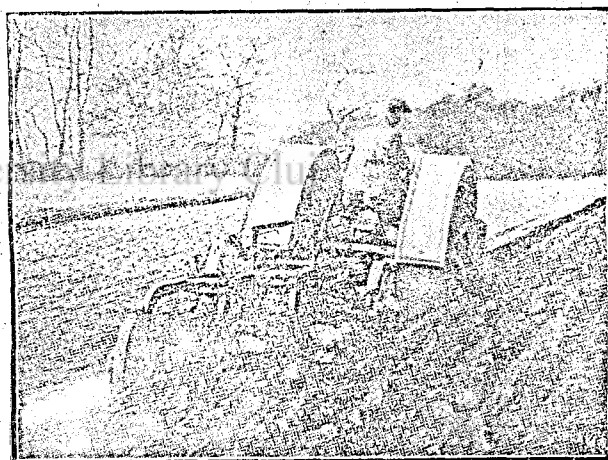

CAMIONETA FORD

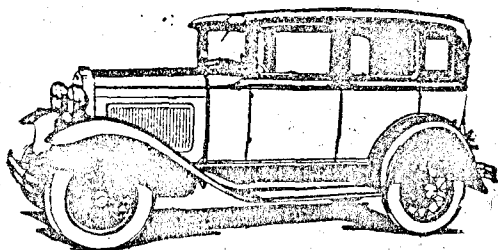

TORPEDO CU 5 LOCURI

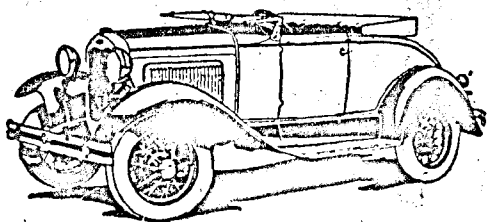
P
E
R
R
Y

TRACTORUL FORDSON LA ARAT

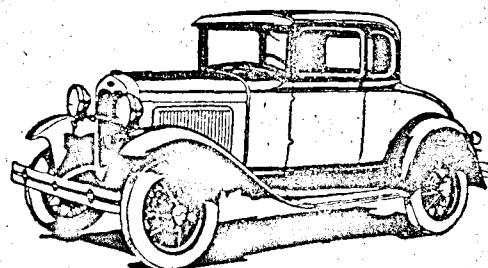

STANDARD SEDAN

TORPEDO CU 2 LOCURI

FORD

STANDARD COUPE

Toate acestea se pot vedea și cumpăra *in condițiuni favorabile*, la

FIRMA PERRY

intreprindere de automobile, Cluj, Strada Regina Maria No. 2.

Căutăm pentru angajare imediată, vânzători de automobile și mașini agricole.

COMITETUL DE REDACȚIE:

Petru Popoviciu, - Galsa (Arad) Isac Isacu Periam, (Timiș-Torontal.) Simion Ursu, Păsăreni (Mureș). Victor Varna. Borgoprund (Năsăud.) Ioan Stoica, Cluj, Strada Hajdeu 93 redactor și secretar.

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth

Fabrică de mașini agricole cu renume mondial *Timișoara*, Strada I. C. Bratianu No. 1 și CLUJ, Strada Regina Maria No. 37.

Trioare, Batoze de porumb
Tăetoare de sfeclă. Tocătoare de nutreț, Uruitoare

Oferă pentru sezonul în curs totfelul de mașini agricole în special batoze de imblătit tip nou cu rame de oțel combinate cu motoare pentru țitei sistem Diesel, benzină și petrol etc. începând dela Lei 85.000

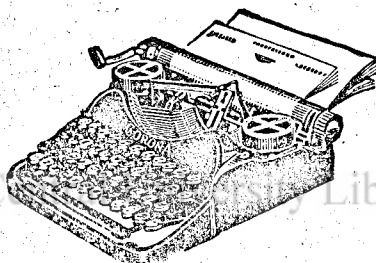
Pluguri, Grape, Prășitoare,
Mașini de sămănat în rânduri.

Cumpărați din mâna întâi!

OFERTE LA CERERE!

ECONOMIE DE TIMP !!
NE VIZITAȚI OCAZIONAL!

Unică construită pe rulmenți de bile!
Rezistența îndelungată !!!

ATELIER DE REPARAȚIE

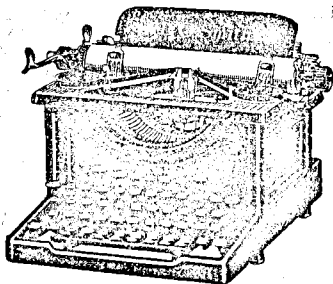
Mașini de scris, de copiat, de multiplicat și mașini de calculat.
Accesoriiile.

Se va executa repararea mașinilor de scris în timp de 24 ore.

Reprezentanți în rayon pentru Național Cash Registers Comp., Dayton-Ohio, U. S. A.

MEZEY CLUJ

STRADA REGINA MARIA NO. 2. // TELEFON NO. 1109.

Reprezentanța mașinilor de scris

L. C. SMITH & CORONA

Doriți să cunoașteți documentele cele mai noi păzite cu sfințenie în archiva Hoffburgului cari au eșit la lumină prin prăbușirea casel domnitoare Habsburg de Lotheringia ?

Atunci cetiți marele, roman istoric adaptat pt. film :

AVRAM IANCU

De : Domokos H. B.

Traducere din ungurește

de : Dim. Iovănel

în acest roman sunt descrise — bazat pe documente istorice în mod fascinant, evidențind faptele glorioase și inima nobilă a aceluia erou național al nostru, pe care poporul l-a numit iucă în viață : Regele Munților !!!

468 pagini Lei: 230.

Comenzile la Administrație: Cluj, Str. General Drăgălina 120.

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET. // ABONAMENTUL ANUAL 300 LEI

Contraziceri în textul legii administrative și concluzii

E bătătoare la ochi lipsa de îngrijire cu care a fost redactată și votată legea. În celece urmează, pentru ilustrare vom da câteva specimene din contrazicerile textuale ale legii.

Art. 5. dispune categoric, că »comunele rurale sunt unități administrative, având o populație de *minimum 10.000 locuitori*«.

Față de acesta art. 25, vorbind tot de comunele rurale și fixând, că »numărul consilierilor aleși se stabilește în proporția de un consilier la o mie de locuitori" în alineatul 5. admite și un număr de sub 6000 locuitori.

În Art. 28. se dispune, că «dacă n'au fost contestații asupra alegerilor, sau dacă ele au fost găsite neintemeiate, consiliile comunale rurale se convoacă de *prefectul județului*«, față de care art. 83. spune precis, că »în comunele rurale și sate consiliile se convoacă de către *pretori*«.

Conform art. 28. alineatul 6. »consilierii aleși nu pot fi între ei rude până la al *pătrulea* grad, față de care art. 84. prevede pentru acelaș caz gradul al *treila*«.

Art. 58, în ce privește confirmarea secretarului sătesc este în cotrazicere cu dispozițiile art. 70,

În art. 209. se spune următoarele:

„Convocarea (consiliul județean) va cuprinde neapărat chestiunile asupra cărora consiliul va avea *să delibereze*».

Ea trebuie să fie publicată în „Monitorul Județului" cu *15 zile cel puțin înainte* de ziua fixată pentru adunare“.

Față de aceste art. 254. cuprinde următoarele: „Cu *cel puțin 5 zile înainte* de deschiderea fiecărei sesiuni a consiliului județean, președintele delegației trimite membrilor programul lucrărilor, cu care *consiliul urmează a se ocupa*».

Conform art. 287, Satele și comunele din cuprinsul județului vor fi repartizate între plăși printr'o *ordonanță a ministerului de interne*«. față de care art. 543. alineatul 4. cuprinde următoarele:

„Pe baza jurnalului Consiliului de miniștri se vor determina după propunerea ministerului de interne județele aparținătoare fiecărui directorat: *limitele teritoriale, numărul și numele plășilor etc.*».

Art. 383. este în evidentă contrazicere cu art. 539.

Asemenea acelaș articol (383) în alineatul 1. dispune:

„După expirarea acestui termen *autoritatea comunală* va întocmi în termen de 10 zile, listele electorale" față de care conform art. 542. aceste „liste electorale" vor fi compuse de „*comisiunea de plasă*“.

Conform art. 193. alineatul 1. „*teritoriul județelor este fixat prin lege*“, față de care în art. 543. alineatul 4. „*județele aparținătoare fiecărui directorat*“ se vor determina prin *jurnalul Consiliului de miniștri*“.

Art. 336. în alineatul 5 dispune următoarele: Delegațiunea consiliului comunal rural, delegațiunea județeană, comitetul local de revizuire, comitetul central de revizuire, sau ministerul de interne, pentru *deliberările* supuse aprobării lor, cu excepțiunea bugetelor, sunt ținuti să decidă *în termen de 15 zile dela primirea hotărârii*“, față de care în art. 565. se fixează, că asupra deliberărilor autoritatea de cădere trebuie să se pronunțe *înăuntrul termenului de o lună de zile de când i s'a adus la cunoștință* actul sau încheierea.

Am arătat pe scurt aceste contraziceri prea crase și prea grosolane pentru a evidenția felul superficial, cum s'a redactat legea.

De astă dată, omitem să ne ocupăm cu dispozițiile ei contrare spiritului și literei Constituției și altor legi fundamentale, decât poate în treacăt amintim dispozițiile art. 488. referitoare la încheierea gestiunilor în municipii și județe — cu totul contrari celor din art. 36. al noiei legi a contabilității publice, legiferată în acelaș timp — pentru a vădi culpa incuriei și neglijenței.

Dar din cele expuse până aci nu se poate să nu tragem câteva concluzii, cari se impun cu logică de fer pentru luarea măsurilor de îndreptare, și pe cari pe scurt le cuprindem în următoarele:

1. *Legea s'a făcut cu descănsarea totală a principiului continuității ca un contrapunct îndepărtat al principiilor legii din 1925.*

Căutând să contrabalanseze greșelile acesteia a pierdut cu totul măsura, mergând în extremul contrar și mai periculos.

2. *Interesele mari de stat, cele naționale și considerațiile unei administrații autoritative, sigure și lesnicioase au fost abandonate pentru chestii de formă și lozince fără importanță.*

3. *Administrația a fost cu totul derutată dela scopurile ei mari și sublime și dela problemele de prima ordine în munca de consolidare a statului, degradându-se la rolul de gospodărie obștească, lipsită*

de suflet și autoritate, în baza principiilor neghioabe strecurate dela Ruși,

4. Elementul funcționăresc a fost desconsiderat, declarat și umilit.

5. Corporațiile au ajuns la un rol covârșitor nemeritat în executivă, care va fi o piedecă la dezvoltarea cerută de progresul rapid al societății de azi.

6. Formalitățile în chestii de ordin secundar predomină spiritul legii.

Toate aceste fatalmente și imperios cer o radicală și grabnică schimbare, și orice clipă de întârziere aduce pagube ireparabile.

Incheiem cu avertizarea, că și în anul 1925. ne-am spus cuvântul, care n'a fost luat în seamă. Rezultatele s'au vădit în actuala lege.

Istoria se va repeta, iar noi deocomandată reproducem dictonul latin: „Dixi et salvavi animam meam!”

V. Arieșanu.

Notarul perceptor

Printr'o ordonanță fără un temei legal, dată cu ani înainte notarul din Ardeal și Bănat trebuie să facă și serviciul de perceptor comunal fără a avea dreptul la o remunerație pentru acest serviciu. S'au făcut intervenții repetite ca să se plătească acestui perceptor improvizat o remiză corespunzătoare pentru serviciul special și s'a ajuns la remiza ridicolă de 300 Lei lunar, din care se mai scade amăsurat procentelor încassate din debit, iar mai târziu, după eruperea crizei economice s'a mai statorit o pupază pe colac pentru perceptori, legată și aceasta de încassările efectuate, fără a se ținea cont de faptul, că avem perceptori de meserie, cari au agenți de urmărire și avem perceptori notari, cari pe lângă încassări mai au și alte atribuțiuni (și cam multe) și cărora li-s'a mai redus din personalul auxiliar.

Rezultatul este strălucit. Perceptorii adevărați primesc remiză grasă, pe când notarii perceptori primesc pedepse grase pentru încassări, din motivul, că ocupați în mai multe direcții, nu pot arăta rezultatele pe cari le arată perceptorii cari au numai o atribuție, adică au numai a încassa. Sunt regiuni și regiuni, notari și notari. În unele locuri fiind contribuabilii mai cu stare, se pot realiza rezultate mai frumoase decât în regiunile mai sărace, unii cu mai puține jertfe încassează aproape întregul debit, pe-când alții se zvârcolesc un an de zile și abia ajung la 50-60 procente pentru-ca primii să primească remiză și laudă, iar cei din urmă să primească o sumă derizorie și eventual o amendă disciplinară ba până mai eri primeau unii permis de preumblare până la comisia disciplinară la București în contul buzunarului propriu (gol și acela), iar după aceia o lună de concediu . . . disciplinar.

După punerea în aplicare a legii O. A. L. putem spune că tot hârdeul și are obiceiul, pentru-că aproape în fiecare județ este un sistem de încassare. Astfel în unele județe este la fiecare notariat un agent de urmărire, în altele agenții dela percepții urmăresc pe raza alor 2-3 notariate, pe-când în altele notarii cu personalul redus au a face urmărirea cum știu și cum pot. În unele județe cassarii aleși sunt în funcție și lucrează, în altele sunt depuși la dosar.

Aveam dreptul a presupune atunci când ni-s'a dat însărcinarea specială de perceptori improvizati, că aceasta însărcinare va fi de o durată scurtă, legată de era de tranziție, dar văzând că această eră se întinde ad calendas grecas, văzându-ne hârțuți din atâtea părți, fără motive legale, ne permitem a pune întrebarea: „Până unde și până când?”

Notarul devenit funcționar comunal e plătit de

comună sau comune. Ori contribuabilii știind, că notarul este călăul lor, pentru-că trebuie să fie odată ce e perceptor între împrejurările financiare destul de critice de azi, nu-i votează salar, ba din contră ar fi bucuroși să se scape cumva de el, sperând, că va veni altul mai indulgent.

Aceia, cari au interese să submineze autoritatea notarului, adică anumiți intelectuali cari au trecere și sus, fiind-că ei formează corpul diplomatic, pe tema încassărilor ajung la rezultate și ori-care ar fi baza, adică, sau îi trebuiesc avocatului contracte, sau îi trebuiește popii ca ginere un notar, mielul de jertfă trebuie să fie notarul perceptor, care trebuie să plece, ca să facă loc celui protejat. Sunt atâtea cazuri concrete, a ajuns cuțitul la os, deci trebuie să strigăm: «Până unde și până când?»

Am înghițit atâtea hapuri, am suferit atâtea ghionturi, pe tema încassărilor s'au făcut transferări suspendări, admonieri, ba am ajuns și la rebeliuni și pentru-ce? Pentru-ce să suferi când în senzul legilor în vigoare ai putea fi pus la adăpost, pentru-ce trebuie să fii perceptor și cassar, când în baza legii alții ar trebui să facă acest serviciu?

Se face atâtea zarvă cu legea cumulului, dar pentru-ce nu se vorbește și despre cumulul de atribuțiuni ale notarului și se vorbește numai de cumulul de retribuțiuni a altora pentru-ce nu se interpretează litera legii, iar dacă o interpretare fidelă este imposibilă, pentru-ce nu se modifică legea de-așa, ca să arete ea situația reală?

Quo-usque Domnilor? Ne-ați făcut ce ați voit, ne-ați adus la sapă de lemn, ne huiduiți și acum după plac, ne legați la mâini și pretindeți să lucrăm ne puneți la discreția tuturor și pretindeți să fim la culmea chemării, nu ne dați salarii și pretindeți să nu avem lipsuri în gestiune, dacă nu încassăm la timp și destul ne pedepsiți dacă nu plătim la timp, ne pedepsiți dacă secvestrăm, ne publicați în foi, dacă pășim cu stângul nu e bine, dacă pășim cu dreptul, la fel, o recunoașteți singuri, că suntem stâlpii administrației, dar loviți în noi ca în stâlpii de lemn, cu motive și fără motive dar: „Până când?”

Corpul notarial a mai indurat mizerii însă nu atât de grele cum sunt acelea croite prin L. O. A. L. tot mai avea vre-un adăpost, dar astăzi e la bătaia tuturor vânturilor. Pentru-ca să fii ales trebuie să te ploconești, ba chiar să faci și alte lucruri mai murdare, pentru-ca să ți-se statorească o plată trebuie la fel să te ploconești, iar dacă consiliul nu înțelege să te plătească și se trece din oficiu și salarul tău în buget, se revoltă la dorința popii sau

altuia locuitorii împotriva ta, te huiduiesc cu noaptea în cap, ca astfel să se facă loc viitorului ginere al domnului părinte. (Cazul dela Cornereva jud. Severin.)

Ruşine și iar ruşine! Păcat numai poate fi, pentrucă fiind și preotul interesat, citește o dezlegare și se mai poate repeta povestea, ba poate chiar să se ajungă scopul urmărit. Notar cu peste 20 ani de serviciu, cu familie, ba stând înaintea căsătoriei fiicei sale, să fie infierat cu pecetea ruşinei pentru ajungerea unor scopuri infame?

Pe unul îl împuşcă pentru-că și face datoria, pe altul îl huiduiesc pentru-că-i trebuie salariu, pe al treilea îl urmăresc agenții unui domn pas de pas, pentru-că din economiile făcute în 12 ani și-a construit o casă etc.

Te și scârbești citind în ziare: «Notar delapidator, notari incorecți etc.» Sunt oameni și oameni,

iar între împrejurările critice prin cări trecem, unii mai slabi de spirit se lasă ademeniți de duhul cel rău sau de sclipiciul banului și-și fac buzunarul casierie publică, dar tocmai atunci, când se știe, că nu toți notarii sunt hoți, precum nu sunt toți oamenii cinștiți, pentru-ce mai dăinuește însărcinarea specială, pentru-ce nu se pune notarul acolo unde legea îl pune, ca să mai poată publica și el faptele altor organe în ziare, pentru-ce trebuie să sufere întregul corp ruşinea ce-i-o aduc pe cap unii membrii?

Cred, că ar fi deja timpul sosit ca să ni-se dea atribuțiunile pe cari legea ni-le dă, sau apoi să se modifice legea de-așa, ca atribuțiunile ce le avem afară de lege, să se înscrie în ea, iar neghina trebuie cernută cât mai grăbnic dintre boabele de grâu, însă ar fi de dorit ca aceia, cari cern să-și pună ochelari, ca să nu prefacă și grâul în neghină. I. Sas.

Banca notarilor

În anii precedenți în repetite rânduri au fost publicate diferite statute în Monitorul Oficial pentru înființarea Băncii corpului didactic din cutare județ sau a Băncii preoților sau a altor funcționari publici. Citind aceste statute, văzând scopul măreț al acestor instituțiuni, întreb, care dintre notari, nu s'a simțit rușinat din cauza neglijenței și nepăsării, care a împiedecat, ca o corporațiune numeroasă de funcționari: Uniunea notarilor, să înființeze o cassă de ajutor barami după o funcționare de 10 ani? Care dintre noi n'a simțit vre-odată lipsa acestei casse, când voind a ridica un împrumut urgent s'a îndreptat către băncile particulare fără rezultat, căci fără intabularea împrumutului n'a stat de vorbă nimeni cu el?

Ne-au întrecut învățătorii, preoții și alți funcționari organizați abia în ultimii ani atunci, când noi ne lăudăm de o organizație de 12 ani. Totuși această stare nu este spre lauda noastră. Putem avea o organizație oricât de veche și numeroasă, dacă nu avem o cassă de ajutorare, nu suntem tari, căci membrii nu sunt legați prin interese materiale. Iar astăzi — cred, că este indiscutabil — interesele materiale formează cea mai tare legătură în orice corporațiune sau organizațiune omenească.

Mulțumită noilor conducători ai Uniunii notarilor, că au aflat această mare lipsă și au și luat în program de lucrări înființarea cassei de credit și ajutor a notarilor sau mai pe scurt „Banca notarilor“. Idee foarte sănătoasă, care, cred, că va fi acceptată de toți notarii organizați în Uniune. Cred, că înfăptuirea acestei idei va aduce, ca urmare: intrarea în Uniune a tuturor notarilor calificați din țară, dintre cari astăzi mulți nu sunt organizați, nu simt lipsa organizațiunii, deoarece nu văd ei altceva în Uniune, decât un incasator superfluu de bani.

În Reuniunea notarilor sălăjenți s'a discutat chestiunea și ea a fost primită cu entuziasm general.

Aflu însă, că în discuțiunea problemei sunt diferite păreri pro și contra. Aș dori să deschid prin prezentul articol o discuție publică asupra întrebării: „Este sau nă lipsă de banca notarilor?“ Voind a discuta și eu chestiunea, mai jos îmi dau părerea.

Ar fi o adevărată fericire pentru noi — spun contrarii — dacă banca ar fi deja în funcțiune, fiind

înființată cu câțiva ani mai înainte. Și anume cu 6—8 ani mai înainte erau timpuri mai bune a mers bine notarilor, aveam venituri, aveam bani, așa dară înființarea băncii ar fi fost sprijinită de toți. Astăzi însă, în această criză mare de bani nu este oportun înființarea băncii. Trebuie așteptat până ce trece criza și când vor veni timpuri mai bune.

Argumentul acesta al contrariilor nu este altceva, decât întrebuițarea unei fraze generalizate azi, fraze de modă, cum este „criză, dumping“ etc. însă cercetându-le în esență, vom vedea, că nu conține seriozitate. *Ba, numai această criză financiară a putut face, ca notarii să se trezească din somnul nepăsării și să vadă lipsa organizațiunii financiare. Numai criza aceasta poate sili pe notari, să se asocieze de urgență, până ce nu-i târziu, pentru ajutor reciproc într-o bancă, simțind fiecare lipsa ei.* Oare mai înainte cu 6—8 ani, când a mers bine notarilor, câți dintre notari ar fi scris actii și până la ce sumă la o bancă cu scop filantropic, cum ar fi cea a notarilor după închipuirea mea? Să fim sinceri: în timpul acela această acțiune ar fi rămas moartă, deoarece dacă notarul avea bani, căuta să-i investească în vre-o întreprindere cum mult mai rentabilă decât banca sau cassa de ajutor a notarilor. Mai bucuros a cumpărat pământ, mașină de treerat, moară etc. cari aduceau venit mare și erau foarte rentabile. Nu și-a plasat banii nici în bancă particulară, aflând mai rentabile întreprinderile sus arătate. Deci dacă nu era notarul mulțumit atunci cu dividendă oferită de o bancă particulară, cum ar fi fost cu alta mai puțină dată de cassa de ajutorare a notarilor? Să ne înțelegem bine, domnilor, prin banca notarilor eu nu-mi închipui un institut financiar de toate zilele, de acela n'avem lipsă. Este însă vorba de o cassă de ajutorare, din care notarii să primească împrumuturi ieftine date pe salariu, după desvoltarea de mai jos.

Dacă le-a mers bine notarilor cu câțiva ani mai înainte, astăzi este cu totul altă situație. Azi nu mai stăm pe gânduri, cum să plasăm banii, ci cu nedumerire cugetăm oare de unde am putea primi un împrumut de 10—15 mii Lei, ca să înbrăcăm pe copiii școlari în Septembrie sau să plătim taxele de școală și internat în Octombrie? Să cumpărăm 2 cai, sau trăsură, vite cornute, sau să suportăm cheltuielile urgente etc.

Este oare între noi vre-un coleg norocos, care n'ar fi fost încă în o astfel de situație? Cred, că nu! Nu, căci mai ales de 2—3 ani, decând ține criza financiară am învățat a cunoaște lipsa, iar celce totuși a fost ferit de rău, să nu uite proverbul „cras mihi, hodie tibi.”

Concluziunea se explică deci de sine: chiar criza financiară, lipsa de bani ne indeamnă să ne asociem de urgență în o cassă de economie și ajutor. Să nu așteptăm trecerea crizei, să nu așteptăm nimic! Nimeni nu știe, până când ține criza. Astăzi mai putem amortiza capitalul subscris, mâine poate fi și mai rău.

Alții dintre contrari spun, că situațiunea notarilor nu e sigură. Salarele sunt prevăzute în bugetele comunelor, bugetele însă sunt deficitare, deci cu toată prevederea bugetară, n'ai de unde a ridica vre-un ban din lipsă de venite. Când apoi salariul este nesigur, toată axiztența este nesigură. Cine are deci voie în această situație să mai umble după înființare de bănci, când nu are parale nici pentru cele strict necesare existenței?

Acest argument încă nu este acceptabil, nu se bazează pe date exacte și reale. Să recunoaștem în primul rând, ceiace este adevărat, că salarele noastre sunt cu mult mai bune azi, ca și cu câțiva ani mai înainte prin acțiunea energică dusă prin revistă și sforțările neobosite ale conducătorilor Uniunii notarilor, cari merită cea mai mare laudă și recunoștință, de a fi reușit să ne aranjeze salariile similare cu salariile celorlalți funcționari publici și să sisteze nedreptățile săvârșite mulți ani cu acești slujbași nerecunoscuți ai satelor.

Prin urmare avem salarii mai bune ca și în timpul lădat (mai înainte cu câțiva ani) iar dacă din lipsă de acoperire nu l putem ridica regulat din cassa comunală, nu înseamnă, că suntem în nesiguranță: salariul e sigur, numai întârzie. Au mai fost cazuri similare atunci, când eram la stat, că am primit salariul cu întârziere de 2—3 luni, ori se întâmplă și astăzi cu învățătorii și ceilalți funcționari de stat. Însă aceasta situație nu se poate generaliza, este numai trecătoare, iar în special la notari s'a ivit numai în urma aplicării noiei legi administrative. Pe viitor însă nu se va întâmpla aceasta, deoarece s'a votat legea, care autorizează comunele să înființeze cotizațiuni pentru acoperirea bugetului. Prin urmare vom putea plăti cu ușurință ratele scadente după acțiunile, ce vom cumpăra la Banca notarilor.

În No. 10—12. al Administrației Române dl coleg Petru Popoviciu a elaborat un proiect de statut referitor a Cassa de economie, credit și ajutor a notarilor. O lucrarea foarte prețioasă, însă eu nu sunt de aceeași părere cu principiile fundamentale ale acestei casse.

Nu pot admite, ca sediul Băncii să fie în București, deocamdată trebuie să fie în Ardeal cel puțin până atunci, până când colegii din Vechiul Regat vor fi organizați și ei în cadrele Uniunii, plătind regulat și taxele către Uniune. De sine se înțelege: proprietarii Băncii — notarii — sunt din Ardeal, deci Banca are să fie tot în mijlocul lor, la îndemâna lor, adevă în Ardeal.

Nu pot accepta Art. 7. din statut, căci obligă pe membrii prea lung timp (10 ani), iar reținerile lunare încă vor fi greu de executat timp de 10 ani. Capitalul nu poate fi format după părerea mea prin alt mod, decât prin emiterea acțiilor, fiind obligatoare cumpărarea lor pentru notari.

Dobânda arătată la Art. 11. este prea mare. Această chestie însă este în strânsă legătură cu scopul instituțiunii. Dl. coleg Popoviciu creiază o bancă de toate

zilele, cu acelaș scop, ca și oricare bancă particulară: de a produce dividendă cât mai mare pe seama acționarilor. Prin aceasta însă nu vom ajunge scopul dorit de toți notarii. Banca notarilor trebuie să urmărească scop filantropic în primul rând, ca notarii să aibe posibilitatea de a primi împrumut cu un procent minimal, eventual mai ieftin, decât scontul oficial al Băncii naționale astăzi.

Mai jos dau în linii mari principiile mele în ce privește organizarea și scopul băncii, precum și formarea capitalului.

La fondarea băncii iau în considerare numai pe notarii din Ardeal și Banat la cari se poate conta. Sunt cca 1600 notari activi în aceste provincii. Inscrisura acestora în bancă va fi obligatorie, fiind ei membri în Uniunea notarilor. Capitalul Băncii se formează prin emiterea acțiilor. Fiecare membru poate subscrie un număr limitat de acții. Și anume: minimum, ce este obligator ar fi 15, iar maximum 50. Acțiunile vor fi nominative și cu valoare nominală de 500 Lei. Astfel dacă fiecare notar cumpără numai minimumul acțiilor adică 15 buc., are să verse în decurs de un an $500 \times 15 = 7500$ Lei. Iar Banca peste un an va dispune de un capital deplin vărsat de 12 milioane Lei. Din acest capital pot ridica 800 notari împrumut pe salarii de câte 15.000 Lei, sau 600 notari de câte 20.000 Lei etc. Cred, că prin modul acesta n'ar fi grea adunarea capitalului, căci minimumul de acții îl poate cumpăra și plăti azi fiecare notar fără mare greutate.

În ceiace privește scopul băncii, el va fi de două feluri: Scopul principal va fi filantropic însă nu mai față de notari, iar al doilea scop va fi ocupația cu toate felurile de operațiuni bancare. Deci conform scopului principal notarii vor primi împrumuturi pe salarii cu dobândă foarte redusă. Împrumuturile acestea vor fi limitate în porțiune cu salarii și cu acțiunile cumpărate. În nici un caz însă nu pot depăși un maximum egal cu suma salarelor nete pe 6 luni. Celce dorește a ridica un împrumut și mai mare, are să aducă și alte garanții. Aceste avantagii filantropice se înțeleg numai până la valoarea capitalului vărsat (12 milioane) și numai pe seama notarilor. Peste această sumă apoi banca va fi liberă să exercite scopul al doilea: diferite operațiuni bancare.

Astfel poate face escontentare și reescontentare în limita rentabilității: primește depuneri etc. După depuneri plătește dobândă similară cu alte bănci particulare. Adevă poate să se întâmple că după depuneri va plăti mai mare dobândă, decât dobânda pe care o plătesc notarii după împrumuturile pe salarii, deoarece banca va opera separat cu capital vărsat și separat cu sumele adunate din depuneri, escontentare etc. Numai cu sumele acestea poate face orice operațiuni bancare, capitalul vărsat este legat. Din aceste sume poate acorda împrumuturi și la străini cu dobândă similară cu alte bănci.

D. e. notarii vor primi împrumut pe salarii până la valoarea capitalului cu 8 procente. Dacă capitalul este epuizat, nu se mai dă împrumut pe salarii, deși este sold în cassa. Acest sold însă rezultă din depuneri, față de cari banca are obligațiune de a plăti dobândă mai mare, în consecință acești bani pot fi împrumutați numai cu o dobândă mai mare, că banca încă să aibe ceva venit. Dacă d. e. după depuneri plătește 11 procente, din acestea acordă împrumut cu

16 procente. Notarii însă și pe acest teren vor avea prioritate și ceva reducere de dobândă.

Banca aceasta nu are scop să producă dividendă cât mai mare, notarii în loc de dividendă vor fi beneficiați prin avantaje de dobândă la împrumutare și prioritate față de străini.

În linii mari aceasta ar fi organizarea și funcționarea băncii. Precum se vede, aceasta este cu totul deosebită de aceea a d-lui Petru Popoviciu și cred, că ea corespunde cu mult mai bine cerințelor notarilor.

Ca să fie asigurată și dezvoltarea băncii, adunarea generală a notarilor va avea drept să ridice capitalul, după nevoie. — De altcum este asigurată dezvoltarea paralel cu dezvoltarea Uniunii prin primirea membrilor noi. Și anume mai sus am luat în

considerare numai 1600 notari din Ardeal, însă în întreaga țară suntem vreo 5000.

D Tocamdată însă noi, acești 1600 notari să luăm serios chestiunea și să hotărîm înființarea băncii încă în anul acesta. Este indiferent apoi, cari dintre principiile expuse vor fi primite.

Fac apel la acei colegi norocoși, cari azi nu simt lipsa băncii notarilor, ca să nu pună piedeci la înființare. Dacă vor contribui și ei prin o sumă minimală, nu le va fi greu și vor dovedi o colegialitate față de cei mulți iar pe seama lor vor face o asigurare pentru acel caz, când eventual și ei vor avea lipsă de un împrumut avantajos.

Aloiziu Nemeș,
notar, Ulmeni Sălaj

Vitregia timpului

Desconsiderațiunea către Corpul Notarilor regrete, e încontinuu predominanță.

În suscețiunea bunului nostru simț, am ști să înțelegem aceasta provocațiune desolantă atunci și în cazul, când în organismul statului n'am constitui decât o cea mai inutilă formațiune a acelei vieți.

Să fim sinceri, să declarăm deschis, către nici una dintre Instituțiunile publice nu se îndreaptă atâta ură, atâta desconsiderațiune ca și către acest Corp al nostru, oropsit de soarte.

Nu este greu de înțeles și făcând numai o analiză sumară asupra chestiunei, ne vom putea convinge ușor de situația ce rezultă din aceasta aserțiune.

Totul ce determină expresiunea vieții de stat se manifestă prin activitatea Notarului comunal.

În asemenea concepțiune, cetățeanul țării în orice manifestațiune a vieții lui se izbește de Notarul comunei ca de factorul executiv al puterii contrale, — deși, regrete nerecunoscut, dar în realitate existent.

Și dupăcum Notarul trebuie să acționeze în chestiuni de diferite naturi, făcând pe agentul de urmărire, sau pe inauguratorul unei ordine și discipline e lesne de înțeles, că la fiecare pas și fie în care zi întâmpină antipatii și dușmăniri deoarece ura în urma instinctului respective firei omenești se revărsă asupra individului care execută dispozițiunile și nu asupra autorității emanente.

Și așa este, dacă se activează încasarea impozitelor — răul se atribuie Notarului, dacă șanțurile trebuie curățite sau drumurile renovate tot Notarul e omul cel rău de ce dă asemenea ordine atunci când viața economică poate reclama alte lucrări încă neterminate.

Aceasta e realitatea și adevărul, cariera Notarului e atât de spionasă, grea și deficilă încât de toată lumea e calificat de cel mai mare dușman,

Lumea e ingrătă și nu ține socoteală, că toate dispozițiunile ce se suscep de către acel nefericit organ al vieții de stat sunt și constitue cerinți eminate a bunei rândueli și a unui progres al vieții noastre publice.

Desocotim lumea neînțelegătoare a acestei suscețiuni — omenirea dela natură fiind refractară, nu știm însă să înțelegem desconsiderațiunea ce

ni se atribuie de către factorii competenți a înțelegem aceasta situație.

Nu înțelegem aceasta desconsiderațiune, atunci când se nesocotesc cele mai eminente drepturi ale acestui corp, — dreptul la viață.

Și în analiza acestor concepte, cu regret am luat știre de soarta îndurerată a Colegilor din Vechiul Regat a Notarilor din județul Gorj, cari în extremul suferințelor în desnădejdea vieții lor cu inima îndurerată și indeplină solidaritate a trebuit să decidă încetarea serviciului dela 1 Ianuarie 1931 în cazul că nu-și vor primi salariile pe 11 luni ale anului 1930.

Să lăsăm aceasta chestiune aprecierii celei mai primitive mentalități, să atribuim cea mai mare nepăsare către acești muncitori în ogorul vieții administrative, să ne desechilibrăm, complet de orice bun simț totuși nu credem a ajunge la o situație atât de deplorabilă.

Să ne întrebăm din ce și cum au viețuit acești muncitori și familiile lor în cursul alor 11 luni fără ași vedea leaful lor și de altfel oăgatelă — și atunci când vom face mărturisirea sufletului nostru în mod omenesc, noi nu vom mai putea răspunde — doar tot ce va aminti aceasta tristă situație va fi expresiunea lacrimilor noastre.

E penibil, e trist a străbate în durerile oame- nilor suferinzi.

Merităm o soartă mai bună, munca noastră e oneroasă și plină de rezponzabilități grave lucrăm din zi în noapte, la ce nu suntem datori, avem o lege, care consfințește 7 ore de muncă la zi, — și dacă noi facem mai mult, o facem aceasta cu drag numai pentru a aduce un aport de îmbunătățire și drept răsplată nu cerem altceva decât mai multă stimă și considerațiune care să ne alimenteze și mai mult forțele noastre pentru o muncă cinstită.

Munca înțelegem a fi apreciată și nu ignorată. Credeam a nu mai reveni, credeam a fi înțeleși, — muncitorul așteaptă răsplata contribuțiunei și o considerațiune mai omenească.

Baza, fundamentul țării noastre trebuie să constituie o administrație a celor mai sănătoase principii și în concepția acestei idei trebuie să admitem, că administrația constituie cea mai importantă problemă de stat.

E o aserțiune deductibilă — totul se mișcă în

jurul acestei osii partea cea mai importantă a construcției, astfel acestei piese a aparatului trebuie să îi atribuim cea mai mare importanță, ca viața statului să nu sufere, să nu stagneze nici un moment.

Și dacă osia acestui aparat în jurul căreia să învârtă totul constituie expresiunea activității Notarului de ce atâta deprecieri către acest muncitor care este

baza vieții de stat și a celei sociale în comunele rurale.

Și cum dela fortificarea zidului administrativ depinde buna rânduială progresul și fericirea acestei țări, nu poate fi cazul abandonării acestei instituțiuni.

E timpul de a fi înțeleși.

Halmeu la 29 Ianuarie 1931.

Leon Bârte
notar.

Asupra articolul 50 din legea Statutului funcționarilor publici

Legea Statutului funcționarilor publici, din 1924 a fost prima garanție a siguranței funcționarului în serviciul său, și-a răspundibilității sale în timpul efectuării serviciului său, în afara sferei de funcționare, în societate.

A fost interpretat greșit și în repetite rânduri această lege a avut caracterul de constrângere a funcționarului, transformându-se legea într'un cod penal.

Nu, această lege a fost rezultatul mișcărilor funcționărești dinaintea de 1924, mișcări cari aveau la bază excluderea completă a politicianismului din administrația și independența funcționarului în împlinirea obligațiilor, independenți, perfect încadrate în legiuirile existente, dar cari îl puneau la adăpostul intervențiilor cari se făceau, de către partidele politice prin reprezentanții lor, întotdeauna contrar intereselor bunului mers al treburilor Statului și chiar al aplicării literei legii.

De aceste intervențiuni și guvernării de multe ori s'au plâns.

Odată legea Statutului funcționarilor publici a răspuns unor nevoi urgente și garanției împlinirii obligațiilor funcționarului, radactarea unora din articolele dă prilej unor autorități „să interpreteze” nule articolele și să le calce cu vădită intențiune, călcare, care nu are la bază un real interes de serviciu, care trebuie împlinit prin o detașare sau o transferare a unui funcționar oarecare. Nu cele mai multe cazuri au interes, e un răspuns al instinctelor de răsunare a cuiva, care încă poate fi contra altui coleg.

Articolul 50 din lege spune că transferările sunt obligatorii, când sunt făcute în interes de serviciu în aceia-și administrație, sau dela un județ la altul și în slujbe echivalente.

Vrasăzică acest articol de care așa de cu rea credință se abuzează și rău este categorie. El enunțează cazurile în cari se pot admite fie transferările fie detașările și anume: a) în aceeași administrație; b) dela un județ la altul; c) în interes de serviciu și d) în slujbe echivalente.

Să analizăm puțin pe fiecare în parte din aceste enumerări.

Să luam primul caz a): în aceia-și administrație.

Ce se înțelege prin aceeași administrație:

Obicinuît, se înțelege prin această denumire cuprinsul unei sfere de activitate încadrate într'o lege de organizare.

Un exemplu va lămurii problema; un funcționar nu poate fi transferat sau detașat din centrul Ministerului decât tot în centrele Ministerului de Interne de exemplu.

S'ar putea răspunde dar, Directoratele Ministeriale sau Prefecturile de județe, nu sunt integrate în sfera

de activitate ale aceluiși Minister, și deci nu s'ar putea transfera sau detașa un funcționar pe lângă aceste instituțiuni?

Răspunsul este categoric: nu.

Ministerul de interne are o lege de avansare proprie, în cazul actual este cuprinsă în legea de organizare a Ministerului din 1929, dar este o lege privitoare pe Ministerie numai, și nu cuprinzătoare a legii de administrare a directoratelor sau a comitetelor centrale sau locale de revizuire, sau, a Prefecturilor de județe.

Aceste din urmă sunt cuprinse în legi speciale de organizare, cum este a Comitetului central de revizuire sau în legi organice de administrație cum ar fi Directoratele Ministeriale și Prefecturile de județe cuprinse în legea pentru organizațiunea administrațiunei locale din 1929.

Un funcționar din centrele Ministerului de interne nu poate fi transferat sau detașat, decât tot în centrul Ministerului fiind *aceiași administrație*.

În această privință juris prudența Inaltei Curți de Casație este precisă și constantă.

Al doilea caz este: b. dela un județ la altul.

În această sferă de activitate sunt cuprinși funcționarii publici cari își îndeplinesc funcțiunile în județele țării și nu în centrele Ministerelor, *permițând* art. 50 din legea Statutului funcționarilor publici, ca un funcționar dela un județ să poată fi transferat sau detașat, însă cu consimțământul autorităților superioare.

În asemenea caz un funcționar dintr'un județ pe baza articolului citat, nu va putea fi transferat sau detașat în centrala Ministerelor decât călcând art. 50, dupăcum nici un funcționar din centrala Ministerelor nu poate fi transferat sau detașat, decât tot cu abuzul aplicării acestui articol.

Se precizează în chiar redactarea articolului citat ce înseamnă aceeași autoritate (administrație) și ce înseamnă dela un județ la altul.

Să luăm al treilea caz: c) în interes de serviciu

Aici spiritul articolului a fost precis: să nu se facă detașări sau transferări decât în interesul serviciu lui.

Ce determină acest interes de serviciu?

Când nevoile serviciului din aceia-și administrație sau din serviciile exterioare, reclamă o transferare sau detașare, în interes de serviciu atunci aplicabilitatea art. 50. este cum spune articolul: *obligatorie*.

Trebuie să fie interesul de serviciu bine determinat.

În privința precizării interesului de serviciu îmi aduc aminte că Inalta Curte de Casație a anulat o decizie — sau un decret — pentru că nu era bine determinat interesul de serviciu. Speța: Un avocat al Statului din județul Vaslui a fost transferat pe lângă

autoritățile din Timișoara, în aceeași calitate, în interes de serviciu.

Lezatul a introdus cerere la Contenciosul administrativ, cerând anularea actului care a determinat transferarea.

Curtea de Apel respectivă a admis acțiunea: Statul a făcut recurs în Casație, care judecându-se a admis în totul vederile primei instanțe, anulând și în ultima formă decretul cu pricina pentru motivul că nu era întemeiat și documentat *interesul de serviciu*.

Concluzia: nu se pot aplica dispozițiunile art. 50. din legea Statutului funcționarilor publici, decât atunci, când interesul de serviciu este documentat și justificat.

Să luăm și al patrulea caz *d) în slujbe echivalente*.

Legiuitorul a admis transferările sau detașările — în interes de serviciu și obligatorii — însă numai în *slujbe echivalente*.

Ce se înțelege prin slujbe echivalente?

Slujbe echivalente se înțeleg acele atribuțiuni cari prin legile de organizare și în ierarhia respectivă sunt aceleași.

Un exemplu: Un subdirector va putea fi transferat sau detașat într-o slujbă echivalentă administrativă tot de Subdirector.

Nu va putea fi însă, în nici într'un caz detașat sau transferat în slujbă inferioară gradului său sau — cu totul imposibil — în grade superioare lui.

Legea statutului funcționarilor publici prevede că în cazuri determinate se va putea atribui funcționarului un grad sau grade inferioare gradului avut.

Legea de organizare a Ministerelor din 1929 prevede în art. 203 și 204 că se vor putea da atribuțiuni inferioare funcționarilor, păstrându-le gradele avute și numai la aplicarea legii.

(Va urma.)

Virgil Ionescu Darzeu

Subdirector general
în Ministerul de Interne

Notarul distrus

Jale ție notarule și iarăș jale.

Intregul corp notarial este în doliu.

Vremurile au fost vitregi de câțva timp cu acest prețios și nevinovat element, dar lovitura cea mai crudă, a primit-o acum prin modificarea art. 178 din Legea pt. organizarea adm. locale.

Este strigător la cer acest mare păcat căzut pe capul lui.

Corpul notarial a fost zdruncinat din rădăcini și distrus complectamente de astă dată.

Nu cred să mai fie alt funcționar, mai nenorocit și nedreptățit ca Notarul.

Prin introducerea unui nou aliniat la art. 178. din lege, s'a răsturnat toată situația notarului, astfel în comunele formate din mai multe sate, care formație este aproape peste tot, afară de unele localități din Transilvania și Bucovina — mai cu seamă că se mai lucrează încă la reducerea actualelor comune și ca atare mărirea razelor etc. Notarul fiind degradat la aceste sau mai bine zis desființat, căci secretarul dela satul de reședință a comunei, care întrunește condițiile unui notar, rămâne să îndeplinească Oficiul de Notar, aceasta este amenințat cu peirea, rămas pe drumuri în timp de iarnă, împreună cu familia.

Notarul pierzind tot prestigiul și umilit trebuie să se retrogradeze ca Secretar — acolo unde va fi loc — angajându-se slugă la doi stăpâni, căci trebuie să asculte de 2 primari și 2 consilii, iar în multe părți pornind iarăș perioada de alegeri și selecționări drepte sau strâmbe și cu elemente nepregătite, va rămâne pe dinafară la categoria șomerilor.

Nu princip cum, secretarul dela reședință va putea dovedi să exercite oficiul de Notar conducerea și supravegherea Secretarilor și incasatorilor din comună și ce autoritate va putea avea față de aceștia și totodată să îndeplinească atribuțiunile în calitate de Secretar la satul de reședință, unde interesele mari, oficiul de stare civilă și alte lucrări strict importante, reclamă să fie permanent locului și astfel nu se va putea deplasa niciodată în comună, împreună cu Primarul, care nu poate nimic fără acesta, pt. consta-

tări cercetări sau alte acte ce ar necista de făcut în interesul serviciului.

La sate mari de reședință serviciul fiind foarte aglomerat și angajând pe secretar cu îndeplinirea oficiului de Notar, care este agent poștal, serviciul va suferi foarte mult.

Este absurd ca la comunele rurale să funcționeze 2 feluri de funcționari: Notari la comunele dintr'un singur sat și secretar la satele reședințe de comună din mai multe sate.

Deasemeni este deplorabil faptul ca la majoritatea comunelor (cele cu mai multe sate) se pierde acest frumos titlu de Notar, dispăre acest valoros cuvânt, pomenit cu atâta dragoste de bătrâni, care își amintesc de pronunțarea lui aici în Basarabia, din timpurile trăite sub vechia dominație asupra acestei provincii, a scumpei noastre țări România. Codurile cele mai vechi îmbrățișează acest nobil cuvânt.

Cu această nouă lovitură ce ne-a încercat, după cea dintâi dela aplicarea legii pt. org. adm. locale, notarul este în majoritate distrus, iar unde mai rămâne își vor aștepta și ei ceasul fatal, când printr'un singur aliniat de lege ne vor urma în prăpastia mizeriei ce ne așteaptă și în cadrul nedreptăților.

Dela funcționar de stat, agent al puterii centrale și alte calități, Notarul a regresat la funcționar improvizat într'un simplu copist pt. copierea și transmiterea ordinelor primite dela autoritățile superioare, pentru ca mai târziu capriciile reformei să-l arunce jucărie în mâinile soartei și care va fi puțin mai norocos să se facă secretar la satul de reședință a comunei.

Lupta se începe iarăș între funcționari pt. asigurarea existenței și este decisivă, în loc ca să fie armonie și bună înțelegere în mijlocul acestui corp de funcționari.

În aceste grele împrejurări cu marea reducere a membrilor Corpului notarial, Notarul debutează un rol foarte tragic și văzând cu ochii în scurt timp se stinge existența sa. Congresele vor număra un număr foarte restrâns și apărarea se va micșora și mai mult.

Este imperios ca Asociația Notarilor să primească în sânul și sub scutul său și pe secretarii satelor de reședință ale comunelor, care poate se vor recruta și dintre notari, precum și pe toți actualii și foștii Notari.

Ar fi mult de dorit ca Corpul Notarial să fie chemat și să se întrunească într'un congres general, pentru a cere îndreptarea situației sale și să nu se ridice aceasta până ce nu se va obține rezultatul final de satisfacție.

Voința nu se mulțumește numai să fie și să conserve, ci trebuie utilizată pentru a birui piedecile și să cucerească drepturile, iar vieții să nu cerem fericirea ei numai puterea de care avem nevoie pentru a ne menține existența și dobândi drepturile pierdute și a crea o colectivitate de elemente, în care viața pulsează mai intens, mai aprig ca în alții.

Dacă viața omului are drept scop: mobilarea și sporirea forței sale, atunci morala și îndrumarea cultu-

rală au nevoie de o nouă întemeiere. Nu mila care înjosește și micșorează vitalitatea omului este resortul vieții sale, ci duritatea. Notarul după multe promisiuni, speranțe și încurajări, și-a pierdut simțul vieții, de aceea se află în deplină decadență, *mântuirea nu poate veni decât dela unirea într'un mănunchi*, organizarea și chemarea unui congres general pentru a cere statornicirea, și în locul Notarului fără vlagă să solicităm pentru salvarea viitorului vieții, o morală fauritoare asupra notarilor ce trebuie să știe să poruncească și lor însuși, căci ea sprijină pe cei slabi și osândiți de viață, ca să piară. Omul tare pare imoral, dar el este moral, căci dă cu piciorul la tot ceiace este menit a stavili existența vieții.

Mii de voci strigă, se distruge temelia Administrației Notarul...

Notar Vlad. Mățișef
Com. Congaz jud. Cahul

Pariul nostru

La premiul Dlui Primpretor Pațac, opunem și noi — foștii notari din Vechiul Regat — pariul nostru.

Săraci cum suntem, fără îndoială că nu va consta în bani...

Și nici nu va avea drept scop, nici a dovedi că corpul nostru este cel mai rău și nedrept tratat, nici că-și mai mult decât atât-am fost lăsați într'o situație de adevărată batjocură.

Pariul nostru constă din propuneri concrete iar obiectul lui se pune pe un plan tot așa de concret, real, și a pornit din concluziile logice ce se pot trage din lipsa oricărui interes pentru corpul nostru, care de fapt se găsește scos din cadrul funcționarilor publici — cari n'au numai serviciu de efectuat, dar primesc și un salariu ce prezintă plata serviciului ce îndeplinesc —; *lipsă de interes ce dovedește că suntem considerați cei mai puțin utili dintre funcționarii ce i-a plătit Statul și deci suntem primii car am putea fi sacrificați.*

Numai astfel se poate explica lăsarea în imposibilitate de a ne primi salariile de un an de zile, prin nesocotirea dispozițiilor art 549 din legea o. a. l.!

Căci în aceasta binecuvântată, dar nefericită țară, se pot găsi bani pentru orice altceva, oșebit de ad-ție și în special pentru notari sau secretari sătești. Pentru ei n'au fost, țara n'a putut avea niciodată bani.

De pildă, țara găsește fondurile necesare pentru ajutorarea și asigurarea existenței șomerilor cari n'au ce lucra, șomerilor care încetează lucrul ca semn de protestare, până la reluarea lucrului: șomerilor cari nu vor să lucreze, fiind șomeri de meserie. Pentru notari și secretari, cari înainte de a fi funcționari sătești, deservesc în cea mai mare măsură interesele Statului, nu s'a putut găsi fonduri să li se plătească munca efectiv depusă în cursul unui an și nici după un an!

Țara, a avut bani și s'a putut gândi că e bine să se acorde dreptul de pensionare funcționarilor streini, cari au servit Statului maghiar, devenit cetățeni români, deși au refuzat să depună înjurământul de credință către Ea.

Pentru noi nu s'au putut și nu se pot găsi!!

Țara găsește fonduri și face chiar un lux de risipă cu suportarea cheltuelilor misiunilor diferite trimise în streinătate, fără a se vedea vreun folos al acestor misiuni.

La recentul congres interparlamentar balcanic, ținut anul trecut la Atena, presa a remarcat că delegația românească singură, a fost compusă din 30 membri, fiind mai numeroasă decât toate delegațiile celorlalte state balcanice: Serbia, Bulgaria, Grecia, Turcia.

Și totuși țara n'are bani, sau știe Ea pentru cine trebuie să aibe și pentru cine nu.

Țara a scos la pensie funcționari tineri, gratificându-le ani de serviciu, pentru a beneficia de pensia întreagă, iar pentru cei ce servesc acum, n'are bani să-i plătească!!

Țara poate purta grije oricui, dar fostului corp notăresc e imposibil să poată. Țara e săracă... și din nefericire tot mai săracă, deși în cecece ne privește pe noi nu ne-a plătit de un an. Barem să se fi îmbunătățit situația financiară a țarei, odată scăpată de plata noastră și suferința noastră, să fie fost compensată cu mulțumirea generală a Țarei.

Ei bine, deși nu e cătuși de puțin cauzată de noi, noi recunoaștem situația critică financiară a Țarei și o înțelegem.

Iată dar ce avem de zis:

Voește cu adevărat onor. guvern să sacrifice în mod complex corpul notăresc, să'l desființeze ca inutil după cum e considerat?

Să facă atunci aceasta cinstit, direct; iar nu să ne tortureze!!

Ca cetățeni avem dreptul a cere și noi desființarea funcționarilor de prisos și dacă se apreciază că noi înșine suntem „cei cu musca pe căciulă” nu cerem nici-o cruțare.

Să se execute desființarea noastră.

Cerem dar ca Statul să ia măsuri, fie să experimenteze câtva timp, dacă se poate dispenza de serviciile acestor funcționari, dispunând ca toți să înceteze serviciile (în care timp renunțăm la leafă), ori să se legifereze dela început desființarea noastră.

Din partea noastră, ne legăm că nu vom face nici o obiecțiune și că renunțăm definitiv la drepturile

deja câștigate ca funcționari publici, în baza legilor speciale de organizare și Statutului F. P., cu condițiunea ca desființarea aceasta să fie sinceră și să nu fim înlocuiți cu alți funcționari mai fericiți, pentru care Țara ar găsi bani să-i plătească.

Declarațiunile aci formulate constituie pariul nostru.

Dacă Statul dovedeste inutilitatea și posibilitatea desființării acestui corp — desființat aproape de fapt

ne considerăm decăzuți din toate drepturile noastre ce le-am câștigat ca funcționari.

Dacă iarăș Statul e dispus să ceară fiecărei categorii de funcționari, sacrificiul unui an de muncă gratuită, îl acceptăm bucuroși dacă toate celelalte corpuri îl acceptă dar cel puțin începând cu anul II-lea să ni se asigure o plată regulată a salariilor.

Em. Manta, Turcinești — Gorj.

Modificarea legii pentru organizarea administrațiunii locale

Memoriu asupra observațiunilor făcute în cursul aplicării legii pentru Organizarea Administrațiunii Locale, relativ la nepotrivirile, greutățile, dificultățile, lacunele și nedumeririle ce s'au constatat, înaintat Ministerului de Interne de către Directoratul Ministerial Timișoara

II.

Astfel administrațiunii generale nu i-se acordă importanța cuvenită, absolut indispensabilă, pe întreaga scară ierarhică a administrațiunii generale, autoritățile administrative fiind transformate în simple organe biurocratice, de control, fără autoritate efectivă și fără atribuțiuni.

Importanța administrațiunii generale în raport cu administrațiunea autonomă locală, este atât de covârșitoare și cuprinde cel puțin 75% din întreaga viață administrativă a Țării, în cât fără coordonarea raportului între autoritatea de stat, reprezentată prin administrațiunea autonomă locală, prin crearea pe întreagă scara ierarhică a administrațiunii generale paralel și în legătură organică cu cea autonomă, unei funcționării și autorități administrative este absolut irealizabilă.

Experiența veche în viața administrativă ne îndreptățește să facem această constatare.

Noi credem, că încă multă vreme, îndrumarea vieții administrative pe întreaga Țară, trebuie să rămână în atribuțiunea și sarcina autorității de stat, fără ca prin această îndrumare, să se atingă drepturile autonome sau să se influențeze asupra funcțiunii administrațiunii autonome. Aci intervine rolul coordonării raportului între cele două administrațiuni.

Disciplina și normalizarea vieții administrative depinde de această coordonare.

Dar, tocmai, fiindcă acest raport nu este coordonat, cele mai multe nepotriviri s'au putut ivi, iar administrațiunea autonomă tinde spre o separare până chiar la independență de administrațiunea generală, aducând grave prejudicii autorității de stat și desechilibrând însăși viața administrativă.

La popoarele, a căror spirit de disciplină este izvorât din o profundă conștiință cetățenească, dintr'un sentiment adânc de datorie, a aprecierii valorii și importanței drepturilor și îndatoririlor cetățenești, ca un rezultat a unei avansate educații, și cari trăesc într'o viață economică și socială echilibrată, desigur autonomia largă, chiar independentă de autoritatea de Stat, va funcționa în condițiuni ideale pentru apărarea și reprezentarea intereselor locale, căutând chiar ca să-și coordoneze activitatea administrativă cu activitatea administrațiunii generale.

Alta este însă la noi situația, acel spirit de disciplină încă nu se desprinde destul de pronunțat, din care cauză credem, că autoritatea de Stat are un rol

de îndrumare și echilibrare în viața administrativă. Spiritul de disciplină trebuie să fie impus de autoritatea de Stat printr'o rațională coordonare a raporturilor dintre cele două administrațiuni.

Astăzi administrațiunea generală lipsită de autoritate și drept de comandament, limitată la dreptul de control și supraveghere, asistă cu prestigiul scăzut la unele exuberanțe autonome, sesizând autoritatea tutelară, dar până când măsurile de îndreptare se iau, interesele generale pot suferi grave prejudicii.

Se resimte lipsa de disciplină administrativă, lipsă de colaborare unitară și armonioasă.

Lipsește un regulament de serviciu interior pentru toate autoritățile și serviciile administrative, care reglementează însă nu se va putea întocmi până la eșirea regulamentului de aplicare.

Aceste ar fi observațiunile în linii generale, pe cari le facem împreună cu domnișii prefectii și președinți, ai delegațiilor asupra greutăților, ce am întâmpinat în cursul aplicării legii pentru O. A. L. rămânând să indicăm și modificările pe cari le credem neapărat necesare.

Înainte de a trece însă la această parte a propunerilor noastre, credem util să grupăm principial măsurile de îndreptare ce ar trebui luate, precum urmează :

1. Scoaterea fără întârziere a regulamentului de aplicare a legii, după modificare.

2. Coordonarea raportului între autoritatea de Stat reprezentată prin administrațiunea generală și între administrațiunea autonomă, prin stabilirea legăturii, organice între cele două administrații și prin crearea pe întreagă scară a administrațiunii generale, a unei funcționării și autorități administrative descentralizate, bine ierarhizate, cu atribuțiuni și autoritate efectivă.

3. Restituirea în competența și atribuțiunea autorităților administrative a dreptului de judecare în materie de contravențiuni polițiale, sanitară, silvică, de câmp, veterinarie, industriale etc., precum și dreptul de a hotări în chestiuni de autorizațiuni, concesiuni industriale etc, conform cu legile cari aceste atribuțiuni le-au scos din sfera de activitate a primpretorilor și a altor autorități administrative.

4. Modificarea Legii Statutului Funcționarilor Publici, potrivit dispozițiunilor noiei legi administrative.

5. Intocmirea, fără întârziere, a regulamentului de serviciu interior.

În ce privește coordonarea raportului indicat la punctul 2, în linii generale, fixăm următorul punct de vedere.

Am fi de părere, ca notarii și subprefecții de județe, azi Președinți ai Delegațiilor Consiliilor județene, să fie organe, respective autorități administrative de Stat, pe lângă stabilirea precisă a obligamentului de a îndeplini și agendele administrative din administrațiile locale autonome, de a executa hotărârile consiliilor unităților autonome, urmând ca să fie șefii administrațiilor.

Cum însă prevedem, că trecerea acestor funcționari administrativi la Stat, din diferite considerațiuni și în special din motive de ordin financiar, ar întâmpina opoziții, ne permitem a indica mai jos condițiile pe lângă cari acești funcționari și-ar putea păstra caracterul autonom, mulțumind totodată și necesitatea reglementării precise a situației lor din administrație, în scopul coordonării raportului de care facem amintire mai sus.

Notarul se va alege prin publicare de concurs din partea primpretorului plasei, care va prezenta Pre-

ședintelui delegației județene, respective Subprefectului toate cererile intrate în scopul de a lua avizul Comisiunii pentru propuneri de înaintări și numiri care se va pronunța numai în ce privește dacă petiționarul întrunesc condițiile legale, indicând trei persoane, pe cari primpretorul le va candida în ziua alegerii. La alegere va presida primpretorul, iar alegerea însăși se va efectua în adunarea respectivă în complexul consiliilor comunale din circumscripția respectivă, cu vot secret și cu majoritatea absolută a voturilor prezente.

Confirmarea notarului, după înaintarea întregului dosar, se va face de către Prefectul județului, cu drept de apel la Directorat.

Noi întrebuițăm cuvântul alegere în loc de numire, fiindcă numirea o considerăm a fi în contradicție cu principiul colectivității ce are la bază principiul autonom; dar și de altfel aceasta numire, în cursul aplicării legii, a provocat multe neînțelegeri și dificultăți.

Notarul ales și confirmat în postul său nu se va putea delătura decât pe cale disciplinară și din motive disciplinare.

(Va urma)

In jurul premiului d-lui Pretor Pațac

Corpul notăresc — din V. Regat în deosebi —, nu poate decât să se bucure și mândrească de activitatea desfășurată de Dl Pretor Pațac și de afirmarea tot mai mult a meritului său în corpul d-lor pretori.

Explicația bucuriei noastre este că Dnul Pațac a fost notar, împărțind mulți ani greutățile acestui corp, din care a fost ridicat și avansat la funcțiunea de adtor de plasă, în baza legii org. c. r. 1908.

Ne bucură deasemenea că d-sa, pe baza meritului și în ciuda titlurilor, a fost menținut și încadrat pretor, față de licențiați titrați, cari au fost lăsați în cadrul auxiliar sau repartizați altor servicii, ceace dovedește netemeinicia suprimării acestui drept.

Vechiu colaborator la revista România Activă, am cetit adesea interesantele sale articole; încadrat pretor l-am văzut remarcându-se la înjghebarea Asociației și congreselor d-lor pretori; iar ultimul timp, iată-l debutând în No. 12. al revistei din 1930, cu inițiativa oferirii unui premiu.

Iată în ce scop și ce premiu oferă d-sa.

„Ofer un premiu de 10.000 lei, persoanei care va putea dovedi că la condițiuni egale de: calificăție, răspundere și muncă mai există, în această țară, un alt corp de funcționari decât al pretorilor, tratat mai rău sau cel puțin egal sub raportul moral și material.“

Mai departe apelează la d-nii pretori să subscrie sume egale, pentru mărirea acestui premiu, care s'ar putea astfel ridica la 3—3½ milioane — frumos premiu! — sumă destul de însemnată ca să stârneasce interes...

Ingenioasă inițiativă...!

Vorba proverbului: „Lac să fie...“

Dacă acest mărișor fond ar exista la spatele unui corp, cu această destinație, nici vorbă că ar răsară susținători ca iarba verde din pământ, acel corp ar fi sufocat de dragostea și interesul tuturor; iar presa s'ar întrece a tuna și fulgera și cânta pe toate tonurile nedreptății, tratamentul vitreg și însemnătatea imensă a acelu corp.

Cu bani se stârnește, e drept, orice interes. Dreptatea însăși, cea mai adevărată, prin bani se câștigă.

Numai atât că aceste premii mari, nu prea pot face dovada unei rele situațiuni materiale.

Notarii, de exemplu, nu și-ar permite nici sacrificiul unei contribuțiuni de câte 100 lei, și săracia extremă în care ne aflăm ne-a împiedecat și ne împiedecă a lua parte la congresele noastre, deși se discută propria noastră soartă și încă cea mai nenorocită. Când pentru punga notarului fiecare leu e o picătură de sânge, cum ar putea și de unde ar putea cheltui un aproape 1500 lei, aproape salariul pe o luna, fi pe care, nici pe acela, nu'l mai putem lua?

Mulțumim d-lor colegi cari au participat la congresul din Dec. 1930, și în special Dlui Stoica, că au înțeles împrejurările critice care ne-a forțat să nu participăm și au scuzat absența noastră, care n'a însemnat nepăsare, ci imposibilitate.

Congresele populate, bine reprezentate și reușite, nu se fac de funcționarii bine plățiți, cum ar fi al corpului didactic și preoțesc.

Un semn!... și se adună mii...

Dar premiul Dlui Pațac, e cam cu bucluc...

Dsa ține să se dovedească nunumai că corpul d-lor pretori e rău tratat — cum ar fi fost just — dar ține să se dovedească că nu mai există alt corp în țară, mai rău sau egal de rău tratat!

În mod indiscutabil știe o lume întreagă că cel mai nenorocit tratament a fost rezervat corpului notăresc. Și acest corp e gelos cel puțin să-i se recunoască această situație căci nedreptătea ce i s'a făcut, nu's semne de a-i se recunoaște.

Să nu știe Dl Pațac, ca pretor și fost notar, acest lucru care e ceva real, care se poate vedea și simți?

Să nu știe că situația extrem de gravă și disperată a corpului notăresc a trecut demult peste limita răului și celui mai rău tratament?

Să nu știe că sub oblăduirea actualii legi și chiar contra prevederilor ei însăși, ni s'a cerut doar îndeplini-

rea serviciului, dar ni s'a suprimat salariul de un an de zile, lăsându-ne în prada mizeriei și suferințelor nenumărate, suportate cu atâta răbdare, lucru ce nu s'a mai întâmplat nicăieri și niciodată, și că astfel dela tratament rău, am trecut la batjocură și tortură adevărată?

Să nu fi înțeles că corpul notăresc, lovit și moral tot așa de grav ca și material, a atins cel mai mare record: al răbdărei, suferința batjocurei și umilinței?

Ei bine, aceasta situație n'o poate revendica nimeni, e a noastră; n'o dorim nimănui și suntem siguri că nimeni n'o dorește.

Să ne ierte Dl Pațac, dar n'ar trebui pierdut din vedere că, osebit de merit, l-a ajutat — ca pe toți ceilalți — un concurs de împrejurări norocoase a fi înaintat pretor.

Să presupunem că „nu bătea fierul, când a fost cald“ și scăpa trenul avansării...!

Rămas notar, nu era exclus să rămână chiar secretar — noua modificare a și desființat pe notar. E o ironie a soartei ca atunci când cazi, să cazi cel puțin bine.

Ar mai fi putut să ofere acest premiu? Nici măcar în glumă nu-i venea să-l mai ofere...

Dacă n'ar fi avut norocul să scape de notărie, n'ar avea altă putere decât să scoată câteun prelung și dureros oftat, iar la diferite nevoi cărora nu le-ar putea face față, n'ar putea face altceva decât să lase lacrimile să se prelingă pe obraz și să plângă deabinelea...

Da, legea actuală — care va însemna în istoria evoluției ad-ției rurale o etapă de tristă și dureroasă amintire, o etapă haotică și dezastruoasă — nu a lăsat altceva foștilor notari decât ochi ca să plângă.

La drept vorbind Dl Pațac nu se poate plânge de răul tratament al acestui corp, în aceeași măsura cu dnl pretori titrați, intru cât ca notar a beneficiat de cea mai mare avansare acordată de legea din 1908 prin înaintarea sa ca pretor care este incomparabilă superioară din orice punct de vedere.

Fără a ne referi deloc la d ni pretori titrați; vrem să discutăm, pe scurt, chestia muncii, răspunderei și calificației.

Pretorul este organ de control și transmiterea ordinelor; notarul și secretarul e organ de execuție.

Trebuie recunoscut că e mai ușor a ordona decât a executa; ușor e a ordona să porți o greutate în spinărie, decât a purta însăși această greutate.

Dl Pațac va conveni că, cu funcționari răi, nepregătiți, nu se poate face ad-ție bună cu un control cât de riguros, mai ales cu plase atât de mari, și chiar cu inspectii lunare, nu trimestriale.

În ce privește răspunderea, o are orice funcționar public pentru actele ce săvârșește; mai mult ca oricare altul trebuie recunoscut că o are notarul și secretarul. Cel mai mic, cel mai neînsemnat act al lui, are răspunderea lui; toate actele lui sunt acte publice.

În privința calificației, ignorează Dl Pațac că și în corpul notăresc, se găsesc în Ardeal, notari titrați, bacalauriați subnotari și secretari, iar în V. Regat se găsesc notari și secretari cu 4 cl secundare și liceul, iar în corpul d-lor pretori se găsesc pretori proveniți din notari, având la bază 4 cl sec și chiar primare și examenul Sc. Notari?

Știe că în toate celelalte servicii publice se găsesc funcționari numai cu clasele primare, care în baza vechimei și priceperii în serviciu au fost și sunt încă avansați?

Știe că toți ceilalți funcționari se bucură de graționi de vechime, numai corpul notăresc nu?

Știe că cel mai prost retribuit e acest notar și că nu suntem plătiți de un an de zile?

Dacă le știe toate acestea trebuie să recunoască că dintre toți funcționarii publici, cel tratat mai nenorocit e corpul notăresc.

Dovezi mai multe sunt de prisos și d-sa știa acest lucru dinainte. Dacă însă avea grija de a adaogi 4 cuvinte „osebit de corpul notăresc“ evita riposta noastră și nu risca să fie nevoit a se da altă destinație de cum voise premiului oferit.

În fața celor arătate însă, cunoscute de întreaga lume, și cu atât mai mult de d-sa ca pretor și fost notar, revendicăm acest premiu și cerem să fie trimis U. G. a Notarilor, pentru nevoile Uniunii corpului din care și dânsul a făcut parte, grație căruia a putut avansa pretor.

Un Notar.

Cât mai multe reduceri pe C. F. R.

»Oh... ce veste minunată, din Vifleim ni s'arată« zice colindătorul și cu el zicem și noi corpul notarial activ și pensionist, citind în «Patria» vestea următoare:

«Ministerul Comunicațiilor a făcut o adresă Regiei Autonome C. F. R. prin care cere ca să se ia măsuri pentru a se acorda funcționarilor și pensionarilor 50 procente reducere pentru oricâte călătorii ar face.»

Mi-a trecut bucuria analizând textul de sus, care vorbește de «funcționari și pensionari» fără de a preciza, că sub aceste categorii se înțelege și funcționarii comunali și județeni. Mai aveam teamă că Regia autonomă C. F. R. nu va respecta adresa ministerului.

Noul Director general C. F. R. cu ocazia instalării a declarat însă următoarele:

«Declar dar, de acord cu d. ministru al comunicațiilor, că voi da o cât mai mare reducere pe C. F. R. cât mai nelimitat ca număr de călătorii.»

Din aceste deducem cu tot dreptul că în fine și notarul comunal va fi recunoscut de funcționar care servește și e subordonat tuturor ministerelor — și mult puțin va fi și el îndreptățit din favorurile acordate celorlalți funcționari.

Regimul «economilor» cu începerea anului 1930 a sters corpul notarial dintre cei în drept a călătorii cu reducere pe C. F. R., iar soarta l-a făcut funcționar comunal, rămânând astfel luni întregi fără salariu și în mizerie fiind silit a călători cu trăsura sau pe jos, iar cu trenul în cl. III.

Economia făcută cu retragerea dreptului de călătorie cu reducere pentru funcționarii comunali și județeni a cauzat pagube enorme statului, vagoanele fiind goale, funcționarii călătorind numai atunci când au mare nevoie și de cele mai multe ori cu autobuze, cari sunt mai ieftine decât trenul.

Credem că cei în drept, după experiența făcută, vor reveni asupra nedreptății ce ni s'a făcut și pentru viitor ni se va acorda și nouă reducere pe C. F. R. ca și celorlalți slujbași.

Victor Varna,
notar pens.

Statutul funcționarilor publici

Discurs rostit de dl. Virgil Ionescu Darzeu subdirector general cu ocazia congresului Asociației generale a funcționarilor publici

II.

Indiferent de cauză dar realitatea era că se ajunseseră până la un punct destul de grav, când funcționarii publici începuseră a fi amenințați în însăși existența lor. Pentru păstrarea demnității lor, au început mișcări sub formă de intruniri, manifestații și propagandă intensă cari au avut de efect, că lumea conștientă s'a convins că funcționarul public nici într'un mod nu poate fi străin și cu atât mai puțin ostil, intereselor vitale ale țării și că din contra în respectul legilor și sincerii iubiri de neam, își cereau respectarea calității și cinstirea funcțiunii lor. Aceste mișcări puternice, dar pașnice, au avut ca efect faptul fericit că la 19 Iunie 1923 s'a promulgat legea Statutului funcționarilor publici. Ziua aceasta trebuie să fie săpată cu litere de aur în conștiința fiecăruia dintre Dvs. întrucât prin punerea în aplicare a acestei mărețe legiuri, se închide o ușă asupra vremurilor și se deschide luminișul zilelor de bine și liniște socială.

Acum când ați văzut în mod succint felul în care s'au perindat împrejurările până la punerea în aplicare a Statutului, este încă locul de a spune câteva cuvinte de modul cum a fost înțeleasă și aplicată.

Victoria strălucit câștigată de funcționarii publici pentru a fi desăvârșită trebuia ca funcționarul s'o poată menține mai departe. Și aici este necesar să evidențiez o greșală a lor: S'au culcat pe laurii victoriei obținute și nu au fost atenți că lupta lor este înlăturată zi cu zi, de interesele contrarii cari vegheau cu sânge și sânge, ca funcționarul public care erau un număr, să devie o persoană.

Din această greșală a lor de tactică, s'a ajuns la rezultatele de azi când în mare măsură principiile fundamentale ale Statutului au fost, dacă nu cu totul înlăturate, în mare măsură paralizate în efectele lor. În acest scop s'au creat, prin modificări aduse însuși Statutului, sau prin derogări implicite prevăzute în alte legi ale diferitelor departamente, că azi de fapt coexistă două legi ale Statutului funcționarilor publici:

Una, cea pe care am cinstea să v'o documentez Dvs. că este normal și util menținută și alta care reese din legile modificatoare ale Statutului.

În starea de inerție care a urmat anului de promulgare a Statutului, astăzi se manifestă o mișcare caracteristică, se ridică o nouă problemă asemănător de gravă cu cea din 1923, anume, că nu știm din ce necesități sau dorinți se discută suspendarea temporală sau definitivă a Statutului.

Este locul să spun că mințile luminate au determinat în 1923 votarea legii, formând un scut de apărare al existenței Statului român contra curentelor subversive și de destrămare, curente puse la cale sub căldura ideilor moscovite ale acelor semănători de vânt și negustori de vorbe...

Dacă atunci conducătorii au știut, că părghia de rezistență a Statului o formează pătura funcționarilor, avem aceeași nădejde că și azi, negustorii de vorbe de atunci transformați în doctori de soluțiuni economice, vor fi puși acum la locul ce li se cuvine și că Statutul trebuie să fie menținut în ideile lui cardinale;

iar modificări noi i se vor aduce decât în măsura care să marcheze încă un progres în mersul civilizației Statului.

ONORATĂ ADUNARE,

Până acum ați văzut cum socotim noi că trebuie înțeleasă și respectată titulatura de funcționar public și în acelaș timp greava răspundere ce apasă asupra aceluia care are onoare de a fi considerat ca atare.

Acum, trebuie să lămurim ce se înțelege prin Statutul funcționarilor publici.

Privit din punct de vedere al Statului către mandatarul său, legea primește aspectul unei obligațiuni de a face și prohibițiuni de a nu face, iar din partea funcționarului constituie o obligațiune de executare a unor dispozițiuni de mandat. Astfel că, aceste două părți — Statul și funcționarul — prin legea Statutului își reglementează unul către altul drepturile și obligațiunile reciproce. Din aceste raporturi de drept se vede ușor că în fond Statutul nu este altceva, decât un contract, dintre Stat și particularii deveniți funcționari.

Acest contract al Statului față de slujitorii săi poate avea mai multe forme. Dintre aceste voi enunța pe cele mai sintetice și anume: Situația funcționarului public, în raport cu Statul, poate fi cea de *provizorat de stabilitate sau inamovibilitate*, adică prin contractul dintre funcționar și Stat, aceasta din urmă, garantează primului, că se poate considera, ca provizoriu — ca stabil — sau ca inamovibil, asupra funcțiunii ce i s'a încredințat.

Pentru a se înțelege cât mai bine adevăratul sens și a se aprecia adevăratele valoare pe care a adus'o în patrimoniul moral al societății românești de azi Statutul este imperios cerut ca să scrutăm în puține cuvinte, realitățile cari au premers legii.

Cele mai sugestive exemple sunt mișcările economico-sociale din 1879, 1901, 1907. Căci — fără a exagera intru nimic — numai datorită faptului că osatura Statului, nu era formată din funcționari de carieră, ci din falanga interesaiților politici, interesele vitale ale Statului au fost mereu lăsate în umbră față cu promovarea intereselor personale, astfel că nu s'au putut preveni și îndrepta relele cari au produs evenimentele mai sus arătate.

Dar în afară de aceste fapte cu totul generale, foarte mulți din Dvs. vă reamintiți cu oarecare tristete, de timpul — nu tare îndepărtat — când puteați în ediția Monitorul Oficial sau în ziarul local informațiuni privitoare asupra diferitelor mișcări aduse în Corpul funcționarilor fără ca acestea să fi fost cu nimic justificate de interesul bunului mers al serviciului.

Asemenea practici au lăsat puternice urme, nu numai în rândul funcționarilor administrativi, ci și al magistraților. Foarte mulți dintre aceștia, cari azi ocupă posturi însemnate în Justiția superioară a Țării, au avut de suportat jigniri aduse prin mutări sau punere în disponibilitate, cu totul nejustificate și arbitrării. „Sâmbăta Neagră adică ziua când apăreau decretul

departamentului dreptății, a adus atât de multe leziuni autorității corpului judecătoresc încât și azi a rămas de pomină numele titularului care a inaugurat-o.

Și pentru că a venit vorba de magistrați, să cercetăm datorită căror împrejurări au putut obține ca garantarea în funcțiune să îmbrățișeze cel de al treilea raport dintre Stat și funcționar inamovibilitatea.

Este bine știut că numai datorită presiunilor economice-sociale se pot obține îmbunătățiri pentru cei conduși. Dacă magistratura e obligată prin însăși legea ei de constituire, să nu ia parte la nici o mișcare și totuși a obținut acest rezultat, aceasta se datorește marelui presiuni întâmplată în primăvara anului 1907. Pentru a se liniști pătura țărănească nemulțumită de starea economică cât și de cea politică, i s'a acordat între altele și dreptul de a avea o magistratură, independentă, prin faptul că s'a prevăzut în lege inamovibilitatea fiecărui judecător asupra postului său. Vedeti deci Domnilor, că datorită unor cauze, cari au fost luate în considerare atunci, astăzi s'au putut realiza efecte frumoase. Mai întâi s'a întărit ordinea socială și în al doilea rând s'a ridicat cu mult prestigiul ordinului judecătoresc. Ca să termen cu parenteza pe care am deschis'o în legătură cu realizările obținute de corpul judecătoresc, țin să vă pun și Dvs. întrebarea pe care deseori mi-am pus'o și mie:

Cum se face Domnilor că în urma a 22 ani de aplicarea legii prin care s'a acordat inamovibilitatea magistraturei, persoanele cari au îmbrățișat această nobilă carieră sunt considerate, în mod unanim, ca fiind cu totul demne de serviciul întrebuințat, pe câtă vreme aceiași fii ai aceluiaș cetățean, cari au îmbrățișat funcțiuni administrative nu au ajuns încă să poate fi considerați ca ceilalți.

Răspunsul care mi l'am dat este: Că toți fii acestui popor sunt la fel și că între ei numai — magistrații — cari au avut posibilitatea să rămână în firea lor naturală, într'o măsură mai mare datorită inamovibilității au ridicat prestigiul funcțiunii; — pe câtă vreme în latura puterii executive, funcționarii publici — provizori și stabili — au fost obligați, să servească cauze străine funcțiunii și demnității lor.

Dacă este un postulat căru'a avizările revendicărilor sunt o măsură după care se poate cerceta starea de civilizație și progres a unui Stat și, dacă opinia publică conștientă veghează cu atenție la menținerea drepturilor câștigate și Statul este consolidat față de orice atac fățiș sau ascuns — atunci trebuie s'o spunem cu toată convingerea, — aceasta pentru a ne afirma solidaritatea și tăria noastră că astăzi nu se poate vorbi de suprimarea Statului. Ar fi o negație a faptului că suntem un popor civilizată și s'ar aduce o lovitură însăși existenței Statului prin slăbirea armăturii care consolidează edificiile.

Dacă am vorbi de jertfe cu privire la obținerea de către funcționari a Statului lor, prin aceasta am căutat să arăt că situația era în acel timp — atât de precară — încât s'a simțit nevoia de a se constitui primele asociațiuni funcționărești cari cu abnegație au luptat dumerind opinia publică pentru ca legea să poată lua ființă. Aceste lupte au avut de efect că a atras atenția iubitorilor conducători de țară, să privească chestiunea funcționarilor cu mai multă sollicitudine și să înțeleagă că de buna starea materială și morală depinde în mare măsură, consolidarea Statului.

Din cele spuse până acum s'a văzut că raportul dintre Stat și funcționar poate fi acela de provizorat, stabilitate și inamovibilitate. În ceea ce ne privește pe noi funcționarii publici, prevăzuți în Legea Organică, eea mai mare parte am ajuns de a fi în situația de stabilitate — adică în treapta a doua față de revendicările cu totul indrituite ale slujitorilor Statului.

Din expunerea de motive, din debaterile parlamentare și din recenziile specialiștilor, reese că prin Statutul funcționarilor publici se prevede în mod clar că numirea, înaintarea, transferarea și înlăturarea funcționarului să nu poată fi făcută decât cu garantarea că nici un interes în afară de cel al Statului să nu-și aibă calea deschisă în soluționarea lor. Principiile fundamentale ale Statutului sunt: ca examenul să fi norma la numiri, rapoartele ierarhice și stagiul drept criteriu în avansări și transferări, și hotărârile comisiunilor disciplinare, norme relativ la pedepsele și îndepărtările din serviciu. Toate aceste idei cari de altfel există în legislațiunile Statelor apusene, au avut de efect că starea morală a funcționarilor publici a crescut cu mult, față de timpul de destrămare din anii 1922 și 1923. Dacă legea totuși are oarecare imperfecțiuni, pe cari în curând vi le voi arăta și dacă în rândurile funcționarilor s'au strecurat elemente inoelnice, ca pregătire și moralitate, din aceasta nu se poate trage concluzia că Statutul trebuie suprimat.

Din contră, față cu rezultatele obținute până acum se dovedește că el are un caracter de puternică vitalitate și dacă asemănător oricărui lucru omenesc, are lipsuri sau greșeli, — de îndată ce i se găesc — i se pot aduce îndreptări. La asemenea lucru să gândește fiecare din noi. Dar din inadvertențele de redactare și uneori incapacitatea în aplicare, nu se poate trage concluzia că Statutul trebuie înlăturat.

Să ne putem în ipoteze că, prin imposibil, Statutul ar fi suprimat. Ce s'ar întâmpla?

La aceasta ne răspunde statistica instanțelor de contencios administrativ de pe lângă Curțile de Apel, cari au de rezolvat acțiunile funcționarilor lezați în drepturile acordate prin Statut. Avem un număr considerabil de asemenea procese și — mai toale au fost soluționate în favoarea reclamanților. Astfel — numai în raport cu Franța, țară după care am luat aproape în mod complet sistemul de organizare al puterilor în Stat cum și al diferitelor legiuri administrative —, procentul acțiunilor în contencios este de 20% mai mare la noi decât acolo. Și — în calcularea acestui procent — s'a ținut seamă de numărul populației ambelor țări și de proporția respectivă a funcționarilor publici.

Dacă D-lor, în timpul când ființează legea de garantare organizării funcționarilor publici și se întâmplă atâtea cazuri de ilegalități încât instanțele judecătorești erau prea încărcate cu soluționarea lor și se mersese până acolo, că să discuta înființarea secțiunei a IV. la Curtea de Casație, cu caracter contencios administrativ, — atunci ușor vă puteți da seama de ceea ce s'ar fi întâmplat în ziua când s'ar fi desființat acest Statut.

Bunul plac și arbitrarul, interesele personale și resentimentele, ar fi pe viitor singurele criterii cari să conducă în numirea și îndepărtarea din serviciu a funcționarilor.

(Va urmă.)

Comitetul de inițiativă pentru
înființarea Reuniunii Notarilor Județului Lăpușna

Chemarea notarilor, secretarilor de plăși și tuturor funcționarilor administrativi rurali Lăpușneni la organizare

Iubiți colegi de durasă și nesigură carieră.

Cunoașteți lupta, fără margini, dusă de Uniunea Generală a Notarilor, prin Reuniunile ei, mai ales în ultimul timp, când existența noastră a fost pusă la încercare și cred că și rezultatul acestei mișcări vă este în întregime cunoscut.

Colegii credincioși ai Uniunii (Ardelenii), au reușit să-și creeze o soartă de invidiat și au fost scutiți de suferințele noastre. Ei au stat cu „mână tare” pe dreptul lor și au rămas învingători, iar noi, mulți, umiliți până la extremitate — și aceasta încă cu multă bunăvoință a cărmacilor noștri — trăim vremurile unei epoci crude, care cine știe dacă nu va sfârși tot în dauna noastră.

Tăcerea cu care ne-a înzestrat natura trebuie ruptă, căci ori-cât de talentați și necesari am fi, noi vom cădea pe rând prada urgiei dușmanilor noștri, cari ne întind cursa lor pătimașă, din zi în zi.

Avantajele câștigate cu luptă încordată de colegii noștri organizați, cari duc cu fală steagul Uniunii, precum și perspectivele celorlalți breslași constituiți, să ne servească de pildă, în acțiunea de consolidare, ce trebuie începută.

Deși cam târziu, dar încă n'am scăpat momentul să ne desbrăcăm de pesimismul de până acum și să pornim cu pași repezi și siguri, la încheierea „Reuniunii Notarilor Județului Lăpușna”, care să strângă în sânul ei pe lângă notari, secretari de plăși, și pe toți ceilalți funcționari ai administrației rurale, proveniți din notari sau pregătiți și legal numiți, formând astfel o asociație profesională puternică și bogată în elemente — de toate valorile, — ca să putem măcar în viitor semnala la timp doleanțele noastre juste și să fim ascultați și satisfăcuți de forurile superioare de guvernământ.

În acest scop un grup de modești colegi, cari ca și Dv. nu văd în pasivitatea noastră de cât o sentință de moarte, au format Comitetul de inițiativă pentru înființarea Reuniunii și care așteaptă încrezător la sediul său din Hănțești (primăria rurală) adeziunile tuturor colegilor îngrijorați de viitor cari nu înțeleg prin o condamabilă lăncezeală „să-și taie craca de sub picioare”, — precum și eventualele lor propuneri de introdus în statutul Reuniunii care este în studiu, spre a fi avut în vedere la adunarea generală de constituire.

Fără îndoială că colegul Lăpușnean va fi la înălțimea chemării breslei lui — cum a dovedit în atâtea împrejurări — și de această dată, când pe orizontul albăstriu se schițează steagul vieții lui viitoare.

Dea Dumnezeu ca frumoasa inițiativă să-și ajungă scopul!

Zanu

In numele Comitetului de Inițiativă

N. R. Ar fi de dorit ca inițiativa începută în județul Lăpușna să fie urmată și de celelalte județe din V. Regat, știut fiind că în unire constă puterea.

România. Curtea de Apel Brașov. Secția II.

Nr. Dos. Cont. II. 1469—1930.

Deciziune în Contencios

Sedința publică dela 27. Nov. 1930.

Prezedinția Dlui Titus N. Panu conzilier.

Membri prezenți: dnii Mihail Nacia,
Teodor Ionescu.

Grefier: Dimitrie V. Zamfirescu.

S-a luat în cercetare acțiunea în contencios: înaintă de reclamantul Samoil Simon notar comunal domiciliat în comuna Bicfalău jud. Treiscaune, în contra pârâtului Directoratul Ministerial Local Cluj prin reprezentantul său legal pentru a se anula ca ilegală deciziunea Directoratului Nr. 18143. din 1 Iulie 1930 și a se dispune reintegrarea reclamantului în postul de notar al comunei Alungeni, jud. Treiscaune, ce l-a ocupat, cu toate drepturile sale.

Procedura chemării fiind îndeplinită, la apelul nominal s'a prezentat reclamantul Samoil Simon personal, iar din partea pârâtului a răspuns dl Dr. Octavian Hodărnău, avocatul Statului având delegație.

S-a dat cetire acțiunii și actelor din doasarul cauzei și sa ascultat pe părți în concluziunile consemnate în esență, în procesul verbal de ședință anexat la dosar, după care

Curtea deliberând

Asupra acțiunii în contencios intentată de reclamantul Samoil Simon notar comunal prin petiția înregistrată Nr. cont. II 1469—1930 din 30 August în contra Directoratului Ministerial local din Cluj prin reprezentantul său legal, pentru anularea ca ilegală a deciziunii Directoratului Nr. 18143 din 1. Iulie 1930 prin care Matei George a fost confirmat în funcțiunea de notar al comunei Alungeni jud. Treiscaune în locul reclamantului și a se dispune reintegrarea lui în postul ce l'a ocupat, cu toate drepturile sale.

Având în vedere, că reclamantul pretinde, că fiind notar definitiv al comunei Alungeni și postul ce-l ocupă nefiind liber, întrucât el se află numai în concediu, nu se poate confirma în acest post un altul, iar reprezentantul Directoratului pârât, a opus că deciziunea de confirmarea lui George Matei ca notar în locul reclamantului nu este ilegală, deoarece reclamantul n'a fost numit de conziliul comunal cum prevede art. 178 din noua lege a administrației locale, prin urmare el nu se poate plânge în contencios.

Având în vedere susținerile părților prin reprezentanții lor și actele aflate la dosar din cari în fapt se constată, următoarele: Prefectura județului Treiscaune cu adresa Nr. 15145. din 16 Octombrie 1928, face cunoscut reclamantului Samoil Simon notar al comunei Alungeni că prin deciziunea ministerială Nr. 12271 P. din 26 Sept. 1928. a fost declarat definitiv în funcțiunea de notar.

Că reclamantul funcționând ca notar al zisei comune în cursul anului 1929 a beneficiat de un concediu medical de o lună iar în cursul anului 1929. de un concediu de boală de 11 luni, pentru care reclamantul a fost supus unei comisii medicale și apoi comisiei disciplinare de pe lângă Ministerul de Interne, care prin deciziunea Nr. 59. din 20 Martie 1930. a avizat, că nu este cazul ca reclamantul să fie pus din oficiu în retragere pentru caz de boală, intru-

cât el poate face serviciu în ultimul timp făcându-se sănătos.

Că prin petiția din 2. Dec. 1929. aflată la dosarul de fond Nr. 33144 al Prefecturii jud. Treiscaune reclamantul a cerut prefecturii să i se fixeze termenul pentru preluarea serviciului de notar al comunei Alungeni, întrucât s'a făcut sănătos, aceasta cerere se vede numai în registratură, fără să fi fost soluționată.

Că în urma primirii ordinului Ministeriului de Interne Nr. 4808 din 8 Aprilie 1930. C. consiliul comunal din Alungeni prin procesul verbal dresat la 16 Aprilie 1930. în unanimitate a hotărât, că nu confirmă pe Matei George ca notar al comunei Alungeni în locul titularului Samoil Simon, care ar fi fost trecut la penziune și că postul de notar fiind vacant, pentru ocuparea lui a dispus deshiderea concursului.

Asemenea se mai constată din lucrări că Directoratul Ministerial Local Cluj totuși prin deciziunea atacată, a confirmat ca notar al comunei Alungeni pe George Matei, acesta n'a fost ales de consiliul comunal și nici postul nu era vacant, deoarece notarul titular Samoil Simon se afla numai în concediu legal de boală. nefiind nici trecut la penziune cum a arătat consiliul comunal prin suscitatul proces verbal din 16 Apr. 1930.

Aceasta fiind situațiunea de fapt, chestiunea care se pune în drept este a se vedea care este situațiunea notarilor defenitivi față cu dispozițiunile art. 178 din nou lege a admin. locale după care notarii comunali se numesc de consiliile comunale și se confirmă de Directoratul Ministerial, sau cum trebuie interpretat acest text la punerea în aplicare a Legii.

Având în vedere, că în lipsă de text precis sau dispozițiuni tranzitorice categorice, cari să regulamenteze situațiunea acestor notari la punerea în aplicare a noiei legi administrative, soluțiunea problemei trebuie căutată în principiile generale de drept precum și în acele cari cărmuesc Statutul Funcționarilor Publici, după care drepturile definitiv câștigate urmează să fie respectate.

În adevăr legea statutului funcționarilor publici după ce prin art. I. prevede că sunt funcționari publici cetățeni români, cari îndeplinesc un serviciu public permanent la stat, județ sau comună, și că în aceasta calitate se vor bucura de drepturile specificate prin statut prin art. 7 stabilește principiul, că toți funcționarii publici defenitivi de ori ce categorie — se bucură de stabilitate.

Considerând că așa fiind faptul, că prin actuala lege notarii comunali au devenit din funcționari de stat, funcționari comunali, nu poate avea nici o influință de natură a le înrăutăți situația de oarece și ca funcționari comunali, notarii defenitivi urmează a se bucura de stabilitate conform principiului consacrat de legea susnumită.

Că de altfel acest principiu este consacrat și în legea veche administrativă, unde prin art. 370. al. ultim se prevede expres, că notarul devenit stabil, se bucură de toate drepturile și garanțiile prevăzute în Statutul Funcționarilor.

Având în vedere, că dacă o dispozițiune identică nu există și în actuala lege administrativă, notarii nu sunt decăzuți din drepturile lor câștigate conform statutului, întrucât este principiu că dacă dările din drepturi fiind de strictă interpretare, ele nu pot opera în lipsă de text expres de lege.

Că în prîjinul acestei soluțiuni mai este și argumentul tras din textul art. 557 din actuala lege administrativă, care prevede, că funcționarii stabili din administrațiunile județene și comunale, cari prin reorganizare sau contopirea serviciilor ar rămânea neîntrebuințați, vor fi numiți în funcțiuni similare în ori ce serviciu ținându se seamă de studiile ce vor fi având, de unde rezultă că drepturile câștigate se respectă și după aceasta lege.

Că în speță nefiind vorba de reorganizare sau contopire de serviciu ci de unul și acelaș post de notar al comunei Alungeni, pe care reclamantul Samoil Simon îl ocupă cu titlu defenitiv, menționatul text nu-și poate găsi aplicare întrucât numitul urma să-și păstreze postul.

Că pentru toate aceste considerațiuni urmează ca interpretarea juridică, logică și echitabilă cu art. 178. al. I. din legea adm. locale, după care notarul comunal se numește de consiliul comunal, nu poate fi alta, decât aceea, că drepturile notarilor defenitivi trebuie să fie respectate, întrucât ei nu pot fi lăsați la discreția sau bunul plac al consiliilor comunale, — și că prerogativa acordată de zisul text consiliilor comunale, — aceste și-o vor exercita-o când postul de notar va fi vacant, sau ocupat de o persoană cu titlu provizoriu.

Că dar în speță reclamantul fiind notar defenitiv al comunei Alungeni și postul său nefiind vacant, rezultă pentru considerațiunile expuse mai sus, că deciziunea Directoratului Ministerial Local Cluj, prin care a confirmat pe Matei George ca notar al comunei Alungeni în locul reclamantului, pe care cu alte cuvinte l'au înlocuit fără motiv este dată cu călcarea legii și urmează a fi anulată.

Astfel fiind acțiunea reclamantului este fondată și cată a fi admisă.

Cheltuelile de judecată sunt bazate pe dispozițiunile art. 425 pr. civ. ardeleană.

Pentru aceste motive.

În numele Legii.

D E C I D E :

Admite acțiunea în contencios intentată de reclamantul Samoil Simon contra părâtului Directoratul Ministerial Local Cluj.

Anulează Deciziunea aceluși Directorat Nr. 18143. 1. Iulie 1930. și dispune reintegrarea reclamantului Samoil Simon în postul de notar al comunei Alungeni cu toate drepturile sale.

Obligă pe Directoratul părât să plătească reclamantului suma de două mii lei cheltuieli de judecată în termen de 15 zile sub sancțiunea execuțiunei.

Dată și pronunțată în ședința publică azi 27 Nov. 1930. în palatul Justiției din Brașov.

Președinte ss. Titus D. Panu,

Consilier ss. N. Necian,

Consilier ss. T. Ionescu,

Grefier ss. D. V. Zamfirescu.

Orice notar conștient se abonează la :

„Administrația Română”
și își achită abonamentul

INFORMAȚIUNI

Modificarea unor dispozițiuni din legea administrației locale.

Notarii.

Art. 291. La comună sau la un cerc de comune va putea funcționa câte un notar numit de Directorul Ministerial, după propunerea Prefectului.

Notarul trebuie să fie absolvent al școlii de notar, bacalaureat sau licențiat în drept.

Ministerul de Interne poate dispune ca pentru un period determinat de 2 ani, localitățile unde aceasta condițiune nu ar putea fi realizată, să fie admis provizoriu și candidați cu cel puțin 4 clase secundare după ce au dat un examen de admitere.

Notarul este auxiliarul Primpretorului.

El supraveghează și îndrumă activitatea funcționarilor comunali, aducând la cunoștința și a primarului neregulile de serviciu constatate.

El poate lua parte la ședințele Consiliilor comunale cu vot consultativ.

Notarul execută toate lucrările cerute de Administrația de stat sau cari îi sunt date în sarcină prin legi și regulamente.

Impozite și taxe. **Art. 437.** Încheierile consiliilor asupra înființării sau desființării de cote suplimentare, cotizațiuni și prestații în natură se va aduce la cunoștința publică prin toate mijloacele și vor sta afișate timp de 15 zile la ușa autorităților respective.

După expirarea termenului de afișare constat prin proces-verbal încheierile consiliului sâtesc vor fi supuse votului obștesc al locuitorilor. Adunarea obștească este alcătuită din toți membrii comunei cari sunt capi de familie, au vârstă de 25 ani și se bucură de plenitudinea drepturilor civile și politice.

Ea se convoacă de primar de preferință în zilele de sărbătoare. Convocarea se face prin afișare la primărie și anunțarea ei cutoba. Adunarea obștească este legalmente constituită când iau parte cel puțin o jumătate din membrii ei.

Hotărârile se iau prin ridicarea de mâini sau orice alt chip după obiceiul locului.

În caz când se cere votul secret votarea are loc cu bile depuse în urne astfel construite încât să se asigure secretul votului.

Hotărârile vor fi înscrise într'un registru special și contrasemnat de către primar și secretar.

Adunarea se va ține în prezența primpretorului.

Hotărârile adunărilor obștești și ale consiliilor comunale și județene sunt supuse apelului înaintea Delegației permanente județene sau a Comitetelor de revizuire după normele din legea de față.

(Din ante-proiectul Ministerului de Interne.)

* APEL!

Facem din nou un călduros apel la toți colegii, cărora li se trimite revista, să achite de urgență abonamentul, căci fără de abonamente trimise la timp, nu vom mai fi în posibilitate să

aparem regulat, ceea ce ar fi un mare rău pentru colegi, ale caror interese le susținem.

Cu prima poștă trimiteți abonamentul restant și pe cel din anul corect.

Incepând cu numărul viitor vom publica numele tuturor, cari ne trimit abonamentul pe a. c. spre a se vedea desinteresul față de revistă.

*

Dnii colegi cari au refuzat primirea revistei pe motivul, că abonamentul nu este prevăzut în bugetul comunelor, sunt rugați a primi și în viitor revista, fiecare notar având obligația morală a primi revista și a achita abonamentul și așa destul de mic, din banii săi.

În numărul viitor vom publica numele acelor colegi, cari au refuzat primirea revistei, aceasta, pentru a cunoaște pe cei cari își fac datoria și pe cei cari nu și-o fac nici după multe rugăminti insistente.

*

În 28 Februarie a. c. va avea loc desbaterea cauzei disciplinare pornită în contra redactorului nostru Ioan Stoica, pentru discursul ținut în numele notarilor din țară, cu ocazia ținerii adunării generale a Uniunii Notarilor ce a avut loc în București la 23 Nov. 1930.

Discursul cuprindea adevărata situație în care se găseau notarii din țară la aceea dată, iar acuzele sunt neintemeiate și nu corespund adevărului, fiind pornite numai din dorul de răzbunare față de un membru activ al Uniunii noastre, care din incredințarea conducerii în calitate de raportor al cauzei situației notarilor, a expus numai adevărul.

Sperăm că dnii membri ai Comisiei disciplinare după ce se vor convinge de adevăr, vor aduce o sentință dreaptă în cauză.

În numărul viitor vom reveni pe larg asupra acestui interesant caz.

Nu uitați să vă plătiți abonamentul la:

Administrația Română

Numai astfel asigurați existența revistei care vă cultivă și vă apără interesele.

A APĂRUT: **Manual de drept constituțional Român**

de
D. R. M. VARARU
Consilier în Comit. Central de revizuire
Profesor și Docent universitar

1 Volum, 120 pagini, format mic, pus la curent cu întreaga
Legislațiune, Doctrină și Jurisprudență a ultimei legislaturi
PREȚUL LEI 95.—

In depozit la librăriile: **ALCALAY și CARTIA ROMÂNEASCĂ București**

Calendarul Notarului 1931

A apărut „Calendarul Notarului“ pe anul 1931 care cuprinde un foarte interesant material în legătură cu administrația comunală. // Calendarul e cel mai bine întocmit din cele apărute până de prezent. // Lucrarea e strict necesară fiecărui notar. Având în vedere importanța deosebită și materialul bogat ce cuprinde în cele 400 pagini, recomandăm călduros tuturor colegilor comandarea acestui calendar dând prin aceasta sprijinul cuvenit autorului, care este un luptător al cauzei notariale. // Costul unui exemplar e Lei 300.—

Comenzile se vor adresa autorului:

Ioachim Sas notar, Slatina-Tim.
jud. Severin.

Recomandați agronomilor în-
trebuințarea preparatului

„MONIL“, medicamentul

cel mai eficace și eficient contra
câlbezii oitor.

Pentru prospect adresați-Vă firmei
EGGER & CO., S. A. CLUJ, Str. Secuiească No. 6.

Dlor Notari, Primari și Casari

Procurați Tabloul impozitului proporțional, pe facturi și pe salarii Costul unui exemplar e 25 Lei. Se poate comanda la Dl. Iuliu Bernath contabil la Administrația Județului Cluj.

Important

Toți d-nii notari cari nu și-au primit salariul pe mai multe luni sunt rugați a comunica aceasta de urgență redacției noastre, pentru a-se interveni în cauză.

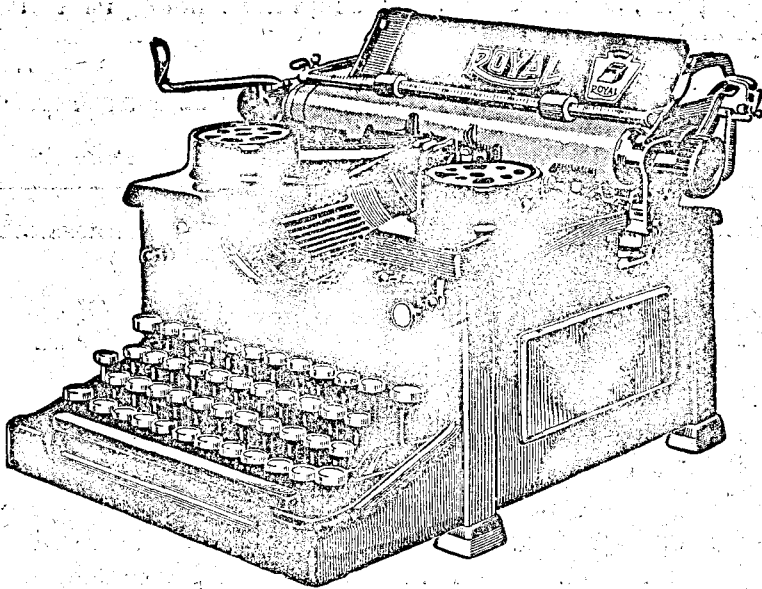
Recomandăm cu toată căldura fiind de strictă necesitate în exercitarea co-cetă a atribuțiilor de ordin administrativ atât D-nilor notari secretar comunali, jandarmi cât și oricărui funcționar administrativ lucrarea.

Codul Administrației Rurale

Volomul I. cuprinzând peste 700 pagini, de Ș. Constantinescu notar Joseni Buzău

Prețul e de lei 180, trimițându-se și după primirea unui aconto de 50 lei de exemplar. // La fiecare exemplar se anexează câte o factură de descărcare în cazul când se procură pe seama primăriei etc. // Adresați comenzile la autor în JOSENI BUZĂU.

Mașina de scris ROYAL

unica din lume construită pe 46
clape se livrează pe lângă o garanță
de 5 ani de către firma Standard.
Cluj, Strada Regina Maria No. 14

Cereți ofertă!

Roto Record

mașină de multiplicat circulari tipă-
rituri etc. este senzațională.

Se va executa reparații
cu garanță pe un an.

Telefon 8-45

Firmă veche

Telefon 8-45

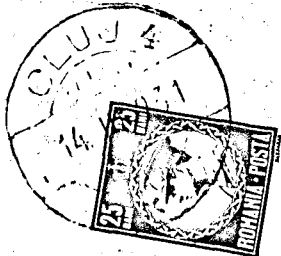
Cine primește un număr se consideră abonat

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
CLUJ, STR. HAJDEU 93.

Domnului *Biblioteca Universității*

Comuna *Cluj*

P. U.

Județul

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET. // ABONAMENTUL ANUAL 300 LEI

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth

Fabrică de mașini agricole cu renume mondial *Timișoara*, Strada I. C. Brătianu No. 1 și
CLUJ, Strada Regina Maria No. 37.

Trioare, Batoze de porumb
Tăcătoare de sfeclă. Tocă-
toare de nutreț, Uruitoare

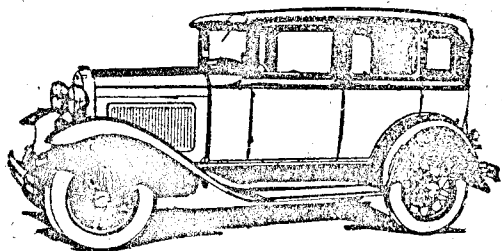
Oferă pentru sezonul în curs toffelul de mașini ag-
ricole în special batoze de imblătit tip nou cu rame
de oțel combinate cu motoare pentru țitei sistem
Diesel. benzină și petrol etc. începând de la Lei 85.000

Pluguri, Grape, Prășitoare,
Mașini de sămănat în rân-
duri.

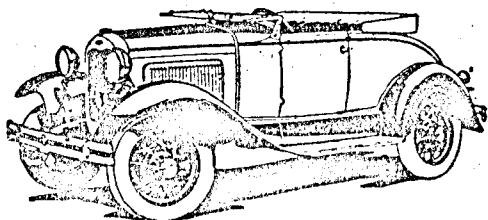

Cumpărați din mâna întâi!

OFERTE LA CERERE!

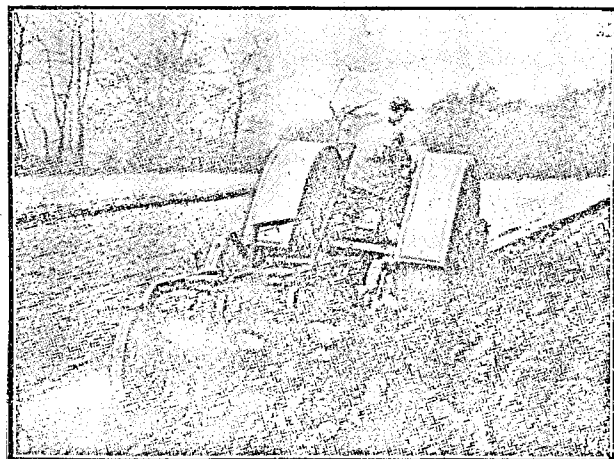

STANDARD SEDAN

TORPEDO CU 2 LOCURI

P
E
R
R
Y
F
O
R
D

TRACTORUL FORDSON LA ARAT

Toate acestea se pot vedea și cumpăra *in condițiuni favorabile*, la

FIRMA PERRY

intreprindere de automobile, Cluj, Strada Regina Maria No. 2.

Căutăm pentru angajare imediată, vânzători de automobile și mașini agricole.

COMITETUL DE REDACȚIE:

Petru Popoviciu, Gașa (Arad) Isac Isacu Periam, (Timiș-Torontal.) Simion Ursu, Păsăreni (Mureș). Victor Varna. Borgoprund (Năsăud.) Ioan Stoica, Cluj, Strada Hajdeu 93 redactor și secretar.

Garnituri de treerat:

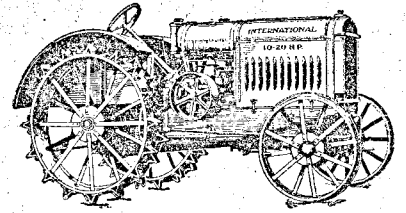
cu rame de oțel și rulmenți de bile duble, fabricația 1929 cu construcția de curățit și sguđuit foarte lungă. Cumplate cu motoare de benzină-petrol sau cu mașini de aburi.

Tractoare: International-Cormik

tractoare de petrol cu plug cu 3—4 brazde

Instalațiuni de moară motoare Diesel:

cu sau fără compresor.

CEREȚI OFERTĂ!

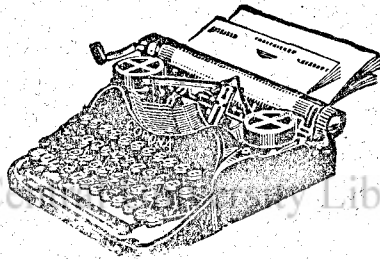
Toate mașinile se pot primi pe lângă prețurile cele mai moderate și condițiuni de plată extrem de favorabile.

Soc. An. Română pentru Comerțul de Mașini Agricole

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 63.

Reprezentanța generală pentru România a fabricei *Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t. Budapesta.*

ECONOMIE DE TIMP !!!
NE VIZITAȚI OCAZIONAL!

Unica construită pe rulmenți de bile!
Rezistența îndelungată !!!

ATELIER DE REPARAȚIE

Mașini de scris, de copiat, de multiplicat și mașini de calculat.

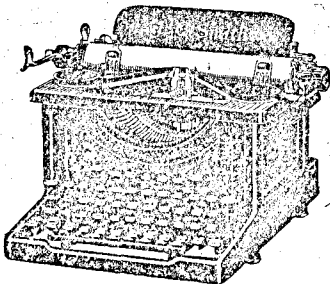
Accesoriiile.

Se va executa repararea mașinilor de scris în timp de 24 ore.

Representanți în rayon pentru Național Cash Registers Comp., Dayton-Ohio, U. S. A.

MEZEY CLUJ

STRADA REGINA MARIA NO. 2. // TELEFON NO. 1109.

Reprezentanța mașinilor de scris

L. C. SMITH & CORONA

Doriți să cunoașteți documentele cele mai noi pázite cu sfințenie în archiva Hoffburgului cari au eșit la lumină prin prăbușirea casei domnițoare Habsburg de Lotheringia ?

Atunci cetiți marele, roman istoric adaptat pt. film:

AVRAM IANCU

De: Domokos H. B.

Traducere din ungurește

de: Dim. Iovănel

in acest roman sunt descrise — bazat pe documente — istorice in mod fascinant, evidențind faptele gloriase și inima nobilă a aceluia erou național al nostru, pe care poporul l-a numit încă în viață: Regele Munților !!!

468 pagini Lei: 230.

Comenzile la Administrație: Cluj, Str. General Drăgălina 120.